

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

LIETUVIŲ pasakos pasakoja apie žmogų kuris stebuklingais batais apsiavęs, vienu žingsniu septynias dienas nužengdavo. Pasakoja ir apie du išmintingus brolius, kurie niekad nieko išmintingo nepadarydavo.

Tie tipai mintin ateina palyginus Amerikos Lietuvių Misijos darbus su A. L. Tarybos darbais. Misijos įtaka, Amerikos Kongresan Washingtono įnešta rezoliucija Lietuvos laisvės klausimą vėl tarptautinėse scenose pastato. O Taryba Chicago užkablyje ruošia "kongresą" ir žada išleisti knygą su visų dalyvių paveikslais (jei dalyviai už klišės užsimokės).

KODEL Amerikos Lietuvių Misija stebuklingus batus turi? Kodel išmintinga Tarybinė koalicija nieko išmintingo nepadaro?

BENDRAS Amerikos Lietuvių Fondas pasiuntė Lietuvon vaistų ir drapanų. Nėra žinios ar tas siuntinis gauta, ar ne. Iš Norvegijos buvusiu Lietuvių, apie 200 pasimasino bolševikų pažadais, ir išvyko Lietuvon. Jie dingo kaip vandenyje. Tarybinė Lietuva, matyti, tai ežeras be dugno. Kas ten papuola tas ir prapuola be žinios.

AMSTERDAMO, Rochestero, Ansonijos, Philadelphiajos ir kitų kolonijų Lietuviai jau pareiškė organizuotus protestus prieš taip vadinamus Amerikos Lietuvių Tarybos griežtą atsisakymą suburti visas patriotingas pajėgas Lietuvos vadavimo darbui. Protestuoja katalikai, protestuoja sandariečiai.

Jei Tarybos vadai būtų tikri demokratai, be abejo, visuomenės balsą paklausytų.

PRANCUZIJAI truksta žmonių. Tokiu būdu, žymiai palengvinta įsigijimas Prancūzų pilietybės ir imigravimas Prancūzijoje. Nėra abejojimo, kol tarptautinė Lietuvos buklė neaiški, nemažas buris Lietuvos pabėgėlių ras prieglaudą Prancūzijoje. Gali būti, būtų galima rasti praktinis kelias apgyvendinti nemažą pabėgėlių skaičių kurių dabartinė buklė ir ateitis tamsi. Su Prancūzija bent pašto susisiektas laisvas.

TIE KURIE matė Lietuvos pabėgėlių spaudą sako ji gerai redaguojama ir puikiai leidžiama. Tas rodo aukštą inteligentinį mūsų pabėgėlių stovį. Jau ir mūsų spauda Amerikoje pilna pabėgėlių bendradarbių raštų. Sakoma, pabėgėliai kuria apysakas, poeziją, mokslo raštus.

Tokiu būdu, kyla klausimas rasti lėšų tuos raštus leisti. Ar yra pas mus žmonių kurie sugebėtų šį klausimą išspręsti?

PRASIDEDA agitacija už šį ar tą kandidatą į SLA viršininkus. Aišku, vėl bus visko: ir sauso, ir karšto, ir šilto, ir šalto.

Mes manome, SLA nariai ši kartą nesuklys jei išdėdinsu išrinkti Juožą Bačiuną. Amerikonų spaudos skaitytojai žino kaip Bačiunas gerbiamas jo verslovininkų rusies rateliuose. Jis juose įsigijo garbingą vardą savo biznio sumanumu.

Bačiunas SLA Pildomoje Taryboje būtų užtikrinimas kad organizacijos reikalai turės su-

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO NOV.-LAPKR. 16, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai 4: 30th year)

Dirvai Reikšmingi Posėdžiai Washingtone

Atominės Bombos ir Lietuvos Likimui

Žymus Amerikos Lietuvių Misijos Kongresinėje Vakarieneje kalbėtojas

CHARLES LANJUS žymus Amerikos rašytojas ir kalbėtojas, dalyvaus Misijos žymiausiu kalbėtoju.

ARABAI sukilę prieš žydus Tripolyje nužudė 74 žydus peraitę savaitę. Arabai žydų visur neapkenčia ir kovoja prieš juos. Arabai užima pirmenybę ir Palestinoje, kur irgi žydų nenori išleisti.

PREZ. TRUMAN reikalauja Kongreso vėl skirti \$1,350,000,000 sumą rėmimui UNRRA šelpimo organizacijos. Ta organizacija rūpinasi karo nukentėjusių šelpimu.

ISPANIJOJE susekta suokablis vienu kartu nužudyti visą Gen. Franco ministrų kabinetą ir tuo būdu pašalinti visą vyriausybę. Tas suokablis paėjo iš komunistų.

manų ir išmintingą svarstytų. Aišku, geriausi jam pagalbininkai būtų Dr. S. Biežis ir kiti Amerikos Lietuvių patikimi asmenys.

PRIEVARTINGAS Maskvos budas pasidaryti draugų Vidurio Europoje tik Paleckinio tipo benkartus gamina. Kaip tik raudonoji armija pasitrauks, komunistų niekur nei su mikroskopo nerasi, kaip Gen. Eisenhower pastebėjo.

Pas šimtą milijonų žmonių, nuo Estijos iki Jugoslavijos, auga neišdildoma neapykanta prieš Maskvą. Ir pačioje Sovietijoje Ivanas galvą kraipo. Jis matė kad Vakarų Europos liberalinė demokratija ir kapitalizmas daugiau gerovės neturtingiausiems piliečiams negu neliberalinė diktatura ir komunizmas geriausiems kolhozininkams ar stahanoviečiams darbininkams Rusijoje.

Šimtas milijonų Europiečių netrukus susidės su dviem šimtais milijonų Sovietijos vergų ir nutrenks vienos partijos žvėrišką diktaturą. Tada atsilikus Europa priartės pažangiems Amerikos idealams bei tvarkai. Tik tada pasaulyje bus pastoviai taika, nes, kaip Linkolnas pastebėjo, pasaulis negali gyventi pusiau laisvas, pusiau vergas.

MISIJOS VAKARIENEJE DALYVAUJA DAUG ŽYMIŲ SVEČIŲ

Washington, Lapk. 15. — Amerikos Lietuvių Misijai susirenkant į Washingtoną Lietuvos bylai ginti, čia tuo pat metu posėdžiauja Britanijos ir Kanados premjerai su Prezidentu Truman, kurie tariasi apie atominės bombos likimą.

Tai didžiausia mums Lietuviams savaitė ir pasitaikymas tokios progos kada galime atkreipti į Lietuvos likimą ir Britų imperijos vadų dėmesį. Kaip žinoma, Prez. Truman, Attlee ir Mackenzie King tariasi vėl kaip nuraminti Staliną, ir jų kalbos apima sumanymą paklausti to žiauraus diktatoriaus ko jis "maksimum ir galutinai" reikalauja Europoje ir Azijoje kad kad nustotų baubės ir toliau pasaulį gąsdinęs.

Amerikos Lietuvių Misijai pasitaiko ši proga pareikšti Lietuviai kilmės Amerikiečių vardu protestą ir pasipriešinimą prieš tokį nuolankų planą Stalinui toliau patenkinti. Žinome aiškiai kad jis pareikalaus palikti jam Lietuvą ir kitas pavergtas rytų ir centralinės Europos šalis. Tą žinant, jeigu Truman ir jo svečiai dar tokį sumanymą kelia, tai jie kaip ir prižada Stalinui paaugti tas šalis, o tą kaip tik gali ir privalo sulaukyti U. S. Kongresas, aukščiausia šalies instancija Washingtone. A. L. Misijos suvažiavimas kaip tik to ir prašys ir reikalauja Kongresinėje Vakarieneje, Hotel Statler, penktadienio vakare, Lapkričio 16.

Vakarieneje kalbėtojai dalyvauja: Lietuvos Ministras P. Zadeikis, Julius Smetona, kalbės nekurie Misijos vadai, Kongreso atstovai, ir žymiausias kalbėtojas yra Europinis korespondentas ir rašytojas CHARLES LANJUS, kuris neseniai sugrįžo iš Europos ir kuris pats savo akim matė kaip bolševikai užgriebinėja ir pavergia Europos šalis.

Prieš leidžiant Dirvą į spaudą nebuvo galimybės patirti kiek tikrai dalyvaus Lietuvių delegatų, tačiau bus nemažiau 200.

CUKRAUS racionavimo sako galime tikėtis dar per visus 1946 metus.

MIRĖ Vokietijos Maršalas Mackensen, kelių pirmesnių Vokietijos karų veteranas, sulaukęs 95 metų amžiaus.

Cordell Hull, Amerikos diplomatas, buvęs valstybės sekretorius, apdovanotas Nobelio dovana už taikos nuopelnus 1945 metais.

Venezuelos Karys

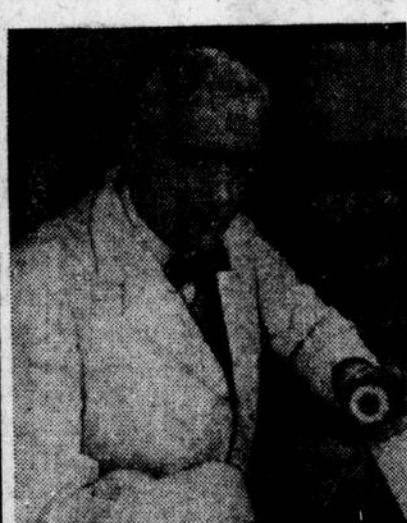
Tipiškas Venezuelos. Pietų Amerikoje, kariautojas pastaroje revoliucijoje, kur pašalinė prezidentas Angarita ir įsteigė naują socialistišką valdžią. Amerika tą valdžią pripažino.

VOKIEČIAI net tris sykų darė pasikėsinimus nužudyti Hitlerį ir taip jo atsikratyti, bet nepavyko, ir tokiu būdu Vokietija sulaukė savo dabartinio liudnimo likimo.

JAVA saloje, sukilėliai norėjo atsikratyti Europiečių. Tai komunistų sukurstyti gyventojai, kurie kėsinosi įvesti savo tvarką. Jie turi iš Japonų atimtus arba padovanotus ginklus ir paskelbė tikrą karą.

Britų karo laivynas užatakavo uostą ir išsodino kariuomenę sukilėliams numalšinti. Tada pasirodė ko jie siekia, nes sukilėliai atsisaukė į Maskvą kad juos užtartų.

Gavo Nobeilo Dovaną

Sir Alexander Fleming, Londono universiteto mokslininkas, kuris išrado nuostabią vaistą, vadinamą peniciliną. Už tai jis šymet gavo Nobelio dovaną medicinos srityje.

KENKSMINGAS NUOLANKAVIMAS RUSIJAI

Attlee ir Truman Nori dar Prašyti Stalino ką Jis Malonėtų...

Britanijos naujasis premjeras Attlee ir Kanados premjeras Mackenzie King suvažiavo Washingtone tartis su Prez. Trumanu atominės energijos ir atominės bombos kontrolės klausimu.

Tarybos ėjo kelias dienas, ir veik visa tų tarybų sutrauka sueina tame kad reikalinga pavesti atominę slapstis ir kitos Amerikos ir Britanijos kariškos paslaptys tarptaut. United Nations organizacijos kontrolei, bet ir Sovietų Rusija ir Prancūzija privalo pavesti savo turimus slapstus karo pabuklus tai pačiai kontrolei.

Tas, sako, prašalins nuožvalgą ir nepasitikėjimą kad Amerika ir Anglija gali atominę bombą panaudoti prieš Rusiją.

Amerikos spauda prabilo plačiai tuo klausimu, įrodinėdama netikslumą tokio sumanymo, nes, sako, jei tą paslaptį turėtų Sovietai jie niekam neduotų ir visada juomi mums grąžintų.

Lietuvai pavojus

Bet visas blogumas yra ne tiek tos bombos paslapyje, kiek tame kad pirm negu koks susitarimas bus padaryta tos bombos kontrolės klausimu, Amerika ir Anglija esą privalo padaryti Rusijai bendrą pradžią kad ji pasisakytų ko ji daugiausia geidžia Europoje ir Azijoje, savo šalies saugumo atžvilgiu, o tada svarstyti ką galima Rusams duoti.

Tas yra vėl naujas žygis tupčioti prieš Staliną ir dėti pastangas jį nuraminti ir patenkinti — nežinia už ką, lyg būtų bijoti kad jis turi atominę bombą...

Gavęs tokį Trumano ir Attlee pasiūlymą, Stalinas tikriausia galutinai pasakys ir pareikalaus kad visos bolševikų užimtos šalys, tarp jų ir Lietuva, turi būti palikta sovietams, garantavimui jų saugumo.

BUVO pasklidęs manymas kal gal Stalinas atvykęs slapta į tarybas Washingtono, del to kad jis nedalyvavo Maskvos iškilinėse. Jei toks atsitikimas ir būtų tai jo toks bailus slėpimasis nepadaro jo jokiu valdovu.

Britai pradeda suvalstybinti oro linijas, telefoną ir telegrafą ir kitas viešas įmones, vykdančias socialistišką programą.

P. Zadeikis Lietuvos Ministras Washingtone, dalyvauja ir kalbės Kongresinėje Vakarieneje

GEN. ARNOLD, Amerikos armijos oro įiegų komandierius, siūlo įvesti pastovią patrulę visame pasaulyje, kaip apsaugą nuo slapstų ir nelegalių dirbimų baisios atominės bombos.

GEN. DE GAULLE tapo išrinktas laikinu Prancūzijos prezidentu, naujai susirinkusio laikinojo seimo, kuris nustatys Ketvirtos Respublikos konstituciją. Visi 555 atstovai balsavo už De Gaulle.

KINIJA gaus iš Amerikos 3,000 karo lėktuvų. Iš visų pusių komunistai pradėjo rekti kad Amerika kišasi į Kinų pilietinį karą, kurį sukėlė komunistai, ir kad gelbsti tautinei vyriausybei.

Amerikos spaudos atstovai ir militariai temytojai praneša kad Sovietų armija tiesioginiai remia Kinijos komunistus kare prieš Čiang-Kai-šeką, laužant sutartį.

Atominės Energijos Pirmininkas

Senatorius Brien McMahon, Demokratas iš Connecticut, paskirtas Senato atominės komisijos pirmininku. Komisija sudaryta iš 11 senatorių paruošimui įstatymo atominės energijos kontrolei.

DARBAI

Kanadoje Lapk. 12 buvo išsaukti unijistai darbininkai — 350,000 skaičiuje — streikuoti parėmimui Fordo Windsor dirbtuvėse su-streikavusių darbininkų.

Tai buvo šaukiamas vienos dienos streikas, nežinia tik ar visi darbininkai to įsakymo paklausė.

Šioje šalyje, šios savaitės pradžioje, streikavo artai 272,000 darbininkų įvairiose industrijose.

Visų trijų didžiųjų elektros produktų išdirbusių — Westinghouse Electric Co., General Electric Co., ir General Motors Co. — darbininkai, kurių bendrai susidaro 270,000, pareikalavo \$2 į dieną algų pakėlimo ir gal but už tai išeis į streiką.

Eric, Pa. — Sustreikavo apie 500 darbininkų Talon, Inc., kur išdirba "zipperius". Ta kompanija turi tris dirbtuves Meadville, Pa.

Buvo pasklidę žinios kad John L. Lewis su United Mine Workers unija nori sugrįžti į American Federation of Labor, tačiau iš Washingtono praneša kad sugrįžimas neįvyks.

Trijų didžiųjų automobilių išdirbėjų — Ford, General Motors ir Chrysler — darbininkų unijai vadai pasiryžę kovoti prieš tas tris kompanijas bendrai, reikalaujant pakėlimo 30 nuoš. algų. Tas unijoms vadovauja. Automobilių darbininkai yra CIO vadovybėje.

Pleno darbininkai tesia savo reikalavimus gauti algų pakėlimą po \$2 diena.

Automobilių gamyba ši rudenį del streikų pagaminu tik 26 nuoš. numatyto kiekio. Pagaminta iki spalio 1 tik 19,136 automobiliai, nors buvo numatyta pagaryti jų 72,740.

Detroit, Mich. — Fisher Body Co. praneša pasirengus didelei gamybai automobilių viršų, sako pradės išdirbti po 14,000 į dieną.

Darbininkų skaičius toje kompanijoje bus padaugintas iki 75,000.

Texas valstijoje susimušė ore du karikių lėktuvai, žuvo 21 karys.

GEN. EISENHOWER iš Europos gryžo svarbiems pasitarimams Washingtone saryšyje su tarimu sujungti karo ir jurų departamentus po viena vadovybe.

1,000 ŽYDŲ rabinų iš New Yorko nuvyko į Washingtoną protestuoti del Palestinos neužleidimo žydų tautai.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

MISIJOS REIKALU PRAKALBOS

Lapkričio 7, greitomis tapo surengta Lietuvių Muzikalėje salėje prakalbos. Kada nutarta buvo šaukti į Washingtoną Antra Amerikos Lietuvių Misijs, palikus nedaug laiko prisiruošti, ir esant vienam Misijs ekzekutyviam nariui Philadelphiaje, Wm. Paschall-Poškai, kurio salėje ir jo rūpesniu buvo sukvietas žymesnių vietos Lietuvių veikėjų pasitarimas. Tada ir buvo nutarta nors bent ir greitomis, surengti prakalbas.

Kadangi prakalbos greitomis buvo rengiamos ir paprastose dienose, tai negalima tikėtis gerų pasekmių, bet visgi da lyvavo gražūs skaičiai žmonių. Kada kalbėtojai nušvietė labai sunkią Lietuvos padėtį, ir svarbą kad dabar yra pats laikas veikti, nes paskui gali būti pervėlu, žmonės suprasdami tą viską gana gausiai davė aukų. Tai buvo atsakymas mūsų Lietuvių Lietuvos duobkasiams komunizmas. Be to Philadelphiačiai siųs skaitlingą delegaciją į Washingtoną dalyvauti Antroje Lietuvių Misijs.

Džiugu kad Lietuviai taip atjaučia savo tėvynę Lietuvą — tik taip atjausdami ir prisidėdami darbu ir centu galėsime pagelbėti Lietuvai atgauti savo prarastą laisvę.

Kadangi Antra Lietuvių Misijs ant greitųjų tapo šaukiamą tat kitos kolonijos negalėjo susepti ką nors žymesnio parengti prieš tai. O kaip yra žinoma koki svarbų žygi Misijs Washington atliks, tai be abejo kitos kolonijos turėtų tuoj po Misijs žygių rengti prakalbas, kur galima būtų daryti pranešimus apie nuveiktus Misijs darbus ir jos siekimus toliau. Ten Buves.

NEW PHILA., PA.

PARAPIJOS 50 METŲ SUKAKTIS

Spalių 28, Lietuvių parapija minėjo savo 50 metų įsikurimo sukaktį. Sukakties atžymėjimui, parapijos auditorijoje suruošta banketas su programu.

S. Bulota, vakarą atidarsė, pakvietė programą vedėju Kun. J. Šukevičių iš Tamaqua, Pa. Kalbas pasakė: Kun. J. Karalius iš Shenandoah, Kun. Ambota iš Hartford, Conn., E. Spilingis, iš Cumbola, Pa., V. Virbyla, iš Middleport, Pa., ir vietos kleb. Kun. S. Mosuras. Svečių ir viešnių dalyvavo virš 500, tarp jų 15 kunigų.

Sukakties proga išspausdinta trumpa parapijos istorija, kuriai žinias surinko ir parašė S. Bulota. Jis korespondentui skundėsi kad perduodamas leidėjams rašinį pagėdavo ir patarė spausdinimą pavesti bi kurio Lietuvių laikraščio leidyklai, tai būtų ištaisyta rašyba ir kalba, ir būtų iššęs neblogas rašinys. Bet kad išlaidas "sutaupyti", leidėjai-kunigai tą darta pavėdė Amerikoniškai spaustuvei. Na ir "sutaupė": knygelės 750 egzempliorių atspausdinimas kaštavo suvirš \$1,300. Kokia to leidinio kalba ir rašyba išėjo tai jau galima įsivaizduoti iš to kai jaunus kunigėlis mokina Angliškai spaustuve Lietuviško "druko". Kitas jaunas kunigas rašinį išvertė į Anglišką kalbą. "Kogero", tesė toliau S. Bulota, "ir cenzorius prisidėjo su savo talka". Bulota galisi savo trisro. Kiek korespondentui teko nūgrįsti, tai tos istorijos leidėjai daugiausia dėmesio dėjo į knygelės viršelius ir kad būtų gera popiero, o jau spaudos žodis tai antraeilis reikalas. Pa veikslo knygelėje yra į 200, daugiausia kariai. Koresp.

Pasigelbsti

PITTSBURGH

DAVID LAWRENCE IŠRINKTAS MAYORU

Pittsburgho nauju mayoru liko Demokratas David Lawrence, po labai artimų lenktynių su savo oponentu, Lawrence gavo 111,878 balsų, jo oponentas Waddel gavo 99,088 — tai tik apie 12,000 balsų skirtumas.

Su mayoro laimėjimu gavo progą laimėti ir kiti Demokratai miesto tarybą ir kitas vietas.

Naujas mayoras savo pareigas pradės eiti kitų metų pradžioje, tačiau jau dabar rengia savo darbų planus.

Vienas iš didžiausių šio miesto rūpesčių, pradėtas išnaujo po karo pabaigos, yra tai įvedimas dumų kontrolės, ir mayoras Lawrence ruošiasi tam darbu. Dumams kontroliuoti įstatymas įvestas 1943 metais, tačiau karo metu nebuvo galima jo pritaikyti.

Miesto ir apskrities valdybos bendrai tariasi kovoti su dumais, apvalymui šio miesto atmosferos.

NUSIZUDĖ

Lapkričio 7, iš William Penn viešbučio, nuo 12 aukšto per langą išstūmus savo sunų, 8 metų amžiaus, paskui jį ir pati motina nušoko ir abudu užsimušė. Ji buvo žmona Bob Donley, buvusio radio stoties kalbėtojo. Jie nesugyveno ir žmona buvo pasiryžus gauti divorsą.

TURI LAUKTI 6 SAVAITES

Vakarinės Pensylvanijos 60 tukstančių mainerių kurie buvo sustreikavę praėjusiomis savaitėmis, turi laukti 6 savaites iki jiems bus išmokėta bedarbės atlyginimas. Šiaip darbininkas sulgy valstijos įstatymo gauna atlyginimą po vienos savaitės nedarbo.

CHICAGO, ILL.

SMULKIOS ŽINUTĖS

Spalių 21, Lietuvių auditorijoje atsiuvo Alice Steponavičienės koncertas. Programas prasidėjo 4 val. po pietų: svečių prisirinko pilna salė. Koncerta išpildė vienos merginos, su išimtimi vieno vyro, Viktoro Benderio. Programas publikai patiko. Po dainų tęsėsi šokiai.

Spalių 22, arti gyvulių skerdyklos prie Halsted gatvės nežinomi piktadariai nušovė užeigos valytoja; sovikai pinigų neėmė pabėgo. Policijai pribuvus užmuštojo rubuose rado \$3400 pinigų. Jis skurdžiai gyveno, menkai valgė, godžiai taupydams pinigų, kuriais negalėjo pasinaudoti. Maudis.

KAS platina Dirvą — tas platina apsvietą.

PAJIESKAU moterį šeiminkavimui; busit patenkinta. Daugiau aprašysiu laišku. Mr. George (47) 1105 Dodge Rd. 2 Van Dyke, Mich.

Detroit, Mich., Naujienos

MOTINOS ŽODŽIAI UŽMIRŠTI

Pamenu mūsų tėvynėje prie Rusų valdžios buvo vargas gyventi. Keliavom į Ameriką laimės jėskoti. Sunku buvo skirtis nuo savųjų. Išleisdama į Ameriką veik kiekviena motina vergdama sakė: "Buk geras, vaikelis, nepamiršk Dievo... ir nesusidėk, nedraugauk su cecilistais..."

Kaip matom šiandien, ne tik buvę geri Lietuviai bet ir kunigai pamiršo savo motinų žodžius, nes prie cecilistų nubėgo, pasibučiavo, susidraugavo. Dabar tie piktai gaivalai valdo katalikus cecilikų kromenio naudai kaip tik jie nori ir išmango, gi už akių šaiposi iš katalikų, kaip jie sako, "minkštumo", tokie Grigaičiai, Griniai ir jiems panašūs bedieviai.

Geras Lietuvis.

LAWRENCE MASS.

KAS ARDO VIENINGA DARBA

Neseniai visi matėme labai siitą ir gerą žinią — Kun. J. Bakšys, didelis kovotojas už Lietuvos laisvę ir ALT narys, negalėdamas pakęsti hypokrizijos, viešai pasisakė spaudoje prieš tuos užsispyrėlius. Tai rimtas ir gilus faktas, kuriuo Grigaitis, Šimutis, Vaidyla ir pora kitų paspringo.

Netolima ateitis parodys ir tai kad turės dvasiškai ir pasauliškai veikėjai paskę Kun. Bakšio pėdomis ir ims namuskuoti "tarybininkus". O tada mes turėsime tik vieną Lietuvai vaduoti organizaciją, kuri pildys visuomenės valią.

Tada visos mūsų pašalinės organizacijos galės aktyviai prisidėti veikti Lietuvos vadavimu darbe, neklindant partijų ir neturint klausyti "trijų didžiųjų" tarybininkų demagogijos.

Keli čigonėliai atlikę nuo neatmenamų laikų, dar ir šiandien jaučiasi kad galima mūsų visuomenę įdinti, mainyti, paravinėti ir "rapniku" šonus kapoti. Jiems dalinai pasisekė visuomenę suklaidinti savo politikos naudai. Bet ne visada galima visus mulkinti.

Daugiau ir daugiau mūsų dvasiškų ir pasauliškų veikėjų žiūrės ALT "trijų didžiųjų" jomarką ir padarys galą jų sauvaliavimui Lietuvos nelaimės valandoje.

Kai spaudoje pasirodė Kun. J. Bakšio laiškas, mūsų kunigas, Juras, karštas tarybininkų šulas, leidosi į Naujosios Anglijos Lietuvių kolonijas ir ėmė melsti, prašyti kad parapijonai ir katalikiškoji visuomenė neatsimėtų nuo Chicago Pijaus vadovybės...

Broliai ir sesės Lietuviai, mes savo troškimus ginti Lietuvos laisvės bvlą geriausia atsiėksim pasekdami Kun. Bakšio pavyzdžių. Dzukų Jonas.

DAROMA EANDYMAI su raketiniais lėktuvais, kurie tikima galės perlėkti per Atlantiką iš Londono į New Yorką per pusę valandos. Tie raketomis varomi lėktuvai galės pasiekti 8,000 mylių į valandą greitumą ir galės skristi po 1,500 iki 3,000 mylių tolumus.

Anglijos Karo Našlaičiai Laikė Užkandžio

Vaidzdelis: iš karo našlaičių Kelvidon, Anglijoje, kur jaunūčiai pasiruosę valgiti. Viena mergytė kalba maldą.

JUSKOS IR GRISKAITĖS KONCERTAS

Lapkričio 8, Art Institute įvyko operos dainininkų artistų Rapolo Juskos ir Zuzanos Griskaitės koncertas. Koncertą rengė Lietuvių Kareivių Rėmėjų draugija.

Šis koncertas pasižymėjo dideliu Lietuviškumu, nes patys dainininkai labai Lietuviško tūdo, ypač p. Juška.

Dainininkai pildė įvairių žymių kompozitorių dainas ir net iš operų, kaip pv. Handel, Mozart, Massenet, Schubert ir kitų, taipgi Lietuvių kompozitorių: Gruodžio, Tallat-Kelpšos, Šimkaus, Vanagačio ir Kačanauskos.

Buvo sudainuota ir liaudies dainelių. Ypatingai kai pasijuto kad Lietuviai pamilo geriau Lietuviškas dainas, mūsų artistai užuot dainavė iš operos, padainavo net tris Lietuviškus duetus. Jų dainavimu tikrai gerėjome. Dar didesnės svarbos darė kad artistai paaikšino Lietuviškų dainų kilmę, Lietuvos padėtį, kada tos puikios dainos sukurtos. Tas davė ir kitataučiams koncerto dalyvius supratimą apie ką dainuojama ir jie dainavimą geriau įvertino.

Po koncerto, vakarieneje, kuri įvyko Wardell-Sheraton viešbutyje, svečiai kitataučiai ir net saveji pareiškė kad tokie dainų kilmės ir reikšmės paaikškinimas labai svarbus ir kad tuomi dainininkai nusipelno dar didesnės garbės savo laimai ir savo tautai.

Akompanistė, Miss Lucienne le Monfort, kuri turi daktaro laipsnį muzikoje, pareiškė kad Lietuviai yra perkuklus laikymiesi savo gražias dainas tik sau. "Jūs turėtumet tas laimas išplatinti po visą Ameriką", pareiškė pianistė.

Po tokio muzikės išsireišimo tenka giliau pagalvoti apie mūsų dainas ir muziką ir darsi išvada kad gal mes ir esame tokie savymėliai ir savo laimę, savo muzikos nesiskubiname kitiems pasiulyti. O gal mes jos nepaskleidžiame plačiau ir iš apsilėidimo ar nesugebėjimo.

Abu šie mūsų artistai yra dainavę Philadelphiajos operoje. Z. Griskaitė dainavo ir su City Center Opera, New Yorke; Rapolas Juska dainavo ir prie orkestro direktoriaus Leopoldo Stokowski, Philadelphiajoje.

R. Juška gerai ir gražiai kalba Lietuviškai. Jo išsireišimas kad mes turime džiaugtis jog esame gimę Lietuviais jau gana sujaudino Lietuvius. Prie šių Lietuvių tautos likimo sąlygų labai svarbu kad jos suai ir dukrelės, nors ir aukštai pakilę, jos neišsida, bet ją myli, gertia, užtaria ir užjaučia.

Kaip jauku kad Rapolas Juska ir programė del prisiminimo paršė, "Labai ačiū už Lietuvišką širdį". Taip ir jaučiasi kad Lietuvis turi būti toks geras, toks širdingas. Istikrųjį Lietuviai yra širdingi, nors kartais jie šurkštūs ir kiek apsilėidę, bet nuoširdūs. Kur čia nebus nuoširdūs, kilę iš tos amžinai žaliuojančios, geilių ir dainų šalies Lietuvos.

Mes turime džiaugtis tokiais savo tautos sunais ir dukromis kaip Rapolas Juska, kaip Zuzana Griskaitė. Tai mūsų tautos alsuojanti širdis, gyvybė ir meilė....

Koncerto komisiją sudarė: Ona Kratavičienė, St. Čiurlionytė-Douvan, V. Steponavičienė, V. Marozienė, A. Savickienė, E. Molienė, S. Atkočiūnienė, J. Ambrose, H. Kapturauskas. Ypatingai daug daryvos ir viską tvarkė O. Kratavičienė.

Šuo su Gera Galva

Štai šuo kuris naudoja savo galvą. Jo savininkas yra Roy Newman, Chicagoje. Šis šuo supranta ir išpildo virš šimtą įvairių įsakymų.

ir St. Č. Douvan. Užtai koncertas ir banketas buvo tvarkingas ir skaitlingas.

GIMTADIENIAI

Lapkričio 8, p-lė Elenora Marozaitė minėjo savo gimtadienį. Elenoros tėveliai Detroito biznieriiai sveikino savo dukrelę per Amerikos Lietuvių Balsų radio.

Lapk. 9 savo gimtadienį minėjo senas, nuosirdus Lietuvių veikėjas Juozas Smailis. Linkime p. Smailiui ilgiausių metų ir stiprios sveikatos.

Rep.

BALTIMORE, MD.

NETIKETI SVEČIAI. Jureivis Vincas Kudirkas, iš Norwood, Mass., grįždamas iš Kalifornijos su savo žmonele Eugenijs, buvusia Valatkiute, iš Roslindale, Mass. Spalių 30 trumpai buvo sustoję Baltimorėje pas Jarus ir ta proga atkankė kitus savo gimines, Skulius ir Gapšius.

Jureivis V. Kudirka tarnavo Pacifiko salose tris metus ir pergyveno daug baisenybių bei daug vargo. Sakė, ne tik karo baisenybės juos vargino, bet ir dideli karščiai, nes nakties metu budavo iki 120 laipsnių, o dieną siekdavo iki 140 laipsnių karščio. Sako, jureiviai ten visai nevedė drapanų, o tik trumpas kelnaitės. Kunas nuo tokiu karščiu buvo visus nupuslijęs. Kai juos perkėlė iš tų salų į Kaliforniją tai nuo jų kuno keliom eilėm nusilupo oda.

Perkelti į Kaliforniją jie pasiliko iki karo pabaigos, ir ten pas jį nuvažiavo jo jauna žmonelė su dukrele (jie buvo vedę prieš išėjimą į tarnybą). Ten kartu pagyveno 4 mėnesiui, iki jis tapo galutinai paliausotas iš tarnybos.

Kadangi tuo laikui iš Kalifornijos nebuvo galima gauti vietos traukiniuose, o busų sferiai streikavo tai jie nusipirkė kad ir seną automobilį ir taip grįžo į rvtus. Baltimorėje paviesėje išvažiavo į Roslindale, Mass.

Jureivis Kudirka grįžo iš tarnybos su keletu pasižymėjimo ženklų. Namon grįžęs jis sakė stas į mokyklą, nes valdžia duoda jam trijų metų laiku stipendiją. Linkėtina V. Kudirkai sėkmingai tęsti mokslą ir atsiekti savo pasiryžimą. P. P. J.

GARNYS CIA NEMIEGA.

Spalių 23, garnys parnėšė P. Ursulės Brokienės dukrelei Ednui kad ir jos vyrui Jonui Pažėrams gražią dukterį. Pp. Pažėrai dar jauni ir ši jų dukrelė pirmutinė. A.K.

NUTEISTAS 50 METŲ UZ ZUDYSTĖ.

Monmouth, Ill. — Čia nuteistas 50 metų kalėjimo 13 metų berniukas, Richard Sells, kuris nužudė seną moterį už tai kam ji barė jį už vaikščiojimą per jo kiemo žolę. Pasaulius bus žymiai kitokis kada už 50 metų tas berniukas išeis iš kalėjimo.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykal)

MISKAUSKAS Jonas, pusamžis, mirė Spalių 6, Paw Paw, Mich. (Raseinių ap. Titavėnų p. Gečiūčių k.)

VAITKEVICIUS Aleksandras, seno amž., mirė Spalių 6, Chicagoje. (Telsių ap., Narindaičių p.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

ZVIRBLIENĖ Stasė, 53 metų, mirė Sp. 9, Chicagoje. (Tauragės aps. Skaudvilės par.) Amerikoj išgyveno 32 m.

SEKSMA Adomas, pusamžis, mirė Spalių 7, Chicagoje. (Raguvos par. Naujasėdžio k.) Amerikoj išgyveno 43 metus.

DAUJOTIS Kazys, pusamžis, mirė Sp. 11, Chicagoje. (Tauragės ap. Skaudvilės p. Gedgaudiškės k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

ZAREMBA Vaclovas, mirė Sp. 2, Manchester, N. H.

TUTKIENĖ Antanina, 52 m., mirė Spalių 7, Dorchester, Mass. Amerikoj išgyveno 30 metų.

VAICAITIENĖ Petronėlė (Kaminskaitė), mirė Spalių m. Mahanoy City, Pa.

VALAITIS Antanas, mirė Sp. mėn., Frackville, Pa.

JUSKEVICIENĖ Antanina, mirė Rugs. 14, Scranton, Pa.

SAUDINIENĖ Liudvika (Tiranaite), pusamžė, mirė Spalių 7, Chicagoje. (Tauragės ap. Šilalės par.)

MANKAUSKAS Mykolas, 60 m., mirė Spalių 8, Chicagoje. (Gimęs Lenkijoje.)

VAIČIUS Ben., pusamžis, mirė Spalių 9, Chicagoje.) Kau-

no ap. Rymšų par.)

DEVEIKIS Juozas, 17 m., mirė Spalių 20, Chicagoje. (Raguvos p. Juostinikų k.) Amerikoj išgyveno 41 m.

MARCINKIEVICIUS Juozas, 54 m., mirė Birželio 9, Pittston, Pa. (Alytaus ap. Jevaišonių kaimo.)

ZILINSKAS Jonas, 62 m., mirė Rugsėjo 28, Seltzer, Pa. (Vilkaviškio ap. Užupių k.)

JERLUSEVICIUS Mikas, 59 m., mirė Spalių 3, Frackville, Pa. (Vilniaus rėd. Gaileikiemių k.)

LUKAS Jokubas, 54 m., mirė Rugsėjo 14, Detroit, Mich. (Kretingos ap. Zirblių k.)

ZALESKEVICIUS Pijūšas, 75 m., mirė Spalių 26, Northampton, Mass. (Suvalkų rėd.) Amerikoj išgyveno 57 m.

RIMŠA Vladas S., 69 m., mirė Spalių 21 d., Worcester, Mass. (Raguvos par.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

POPLIS Petras, 59 m., mirė Spalių 20, Worcester, Mass.

BURBIENĖ Stasė (Mickevičiūtė), 31 m., mirė Spalių 24, So. Boston, Mass., kur buvo ir gimęs.

JANUSKEVICIUS Jonas, mirė Spalių 20, South Boston, Mass. (Ukmergės ap. Veprių k. Kunigikių k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

KIRTIKLIS Juozas, mirė Sp. 19, Pittston, Pa.

GERULIS Augustas, mirė Sp. 11, Wanamie, Pa.

RAMANAUSKIENĖ Em., mirė Spalių 10, Exeter, Pa.

TRUSKAUSKAS Mikas, 65 m., mirė Spalių 20, Plymouth, Pa.

POVILONIS Paulina, pusamžė, mirė Spalių 23, Chicagoje. (Panevėžio ap.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

VILČINSKIENĖ Ona, mirė Sp. mėn., Shenandoah, Pa.

KATILIUS Jurgis, 60 metų, mirė Spalių 15, Elizabeth, N. J.

JOCIUS Stasys, 70 metų, mirė Spalių 21, Chicagoje. (Kąuno ap. Girkalnio p. Palesių k.) Amerikoj išgyveno 45 m.

EMILIENĖ Marė (Stelingaitė), pusamžė, mirė Spalių 22 d., Chicagoje. (Rekečių k. Viekšnių p. Mažeikių ap.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

SIMKUNAS Liudvikas, senyvo amž., mirė Spalių 27, South Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 30 metų.

JAKUNAS Jonas, pusamžis, mirė Spalių 24, Chicagoje. (Ukmergės ap. Pajurių par. Medinių k.) Amerikoj išgyveno 32 metus.

LATAKAS Jurgis, 67 m., mirė Spalių 23, Chicagoje. (Telsių ap. Luokės p. Rukių k.)

ŠIMKUS Vincas, pusamžis, mirė Sp. 24, Chicagoje. (Tauragės ap. Žvingių par.)

RIMAS Antanas, pusamžis, mirė Spalių 25, Chicagoje. (Šiaulėnų par. Šiaulaičių k.) Amerikoj išgyveno 40 m.

KRIENAS Pranas, 45 m., mirė Sp. 25, Chicagoje. Gimęs Jurbarko miestelyje.

UŽKURAITIS Mary, 23 metų, mirė Sp. 26, Chicagoje; gimus Springdale, Pa.

ŠIMKIENĖ Katrė (Klimaitė), 70 metų, mirė Spalių 26 d., Chicagoje. (Raseinių ap. Jurbarko par. Kuturių k.) Amerikoj išgyveno 48 metus.

DAYTON, OHIO

ZUVO LIETUVAITĖ. Sekmadienį, Lapk. 4, anksti rytą, grįžtant iš jaunimo sueigos, automobilio nelaimėje užmušta Lietuvaitė Martha Birbalaitė, 22 m. Kiti trys, tarp jų jos sesuo, išliko gyvi, tik sužeisti. Liko jos motina, trys seserys ir du broliai.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone ir aplinkėje. 1302 Lamar St. Dayton, O.

Marijona Milunaitienė

Dirvos Atstovas Skelbimams, Prenumeratoms 841 Hollins Street BALTIMORE 1, MD.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amėndmentais, 30 puslapių knygelė, prisijusim visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisijus \$2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, minima knygelė prisijus jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS 332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykal. Todėl pirma šaukite mus nugu ugniaagesius (fire-mortus). ir Apdraudos Agentūra.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Pabėgėlių Vargai

Skyrių veda Jonas Jurgelis.

RAUDONASIS SIAUBAS LIETUVOJE

(Lietuvių žinynas, Vokietija, Spalio 4, 1945, Nr. 12)
(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

PARTIZANAI. — Jauno žmogaus Lietuvos miesteliuose, kaimuose, vieškeluose nepamatys. Tiesiog klauku miesteliuose bei vieškeluose kad juos pasisuktų žmogaus beveik nesutinki. Daugumas Lietuvos vyrų pasitraukė į miškus; tenai yra ir beveik visi tėvynėje likę karininkai. Partizanai susispaletę Rozalimo, Biržų, Žaliosios (prie Panevėžio) giriose ir Latvijos miškuose. Praėjusių metų pabaigoje partizanai tenai turėjo pakankamai ginklų ir šaudmenų. Buvo net sunkenų žmonių. Daug partizanų žuvo ar buvo sugauti enkavedistų dalinių per miškų valymus Pasvalio apylinkėse.

Praėjusių metų Lapkričio 20 dieną Lietuviai partizanai, gerai ginkluoti, su sunkvežimiais atvažiavo į Biržų, nugalėjo mieste esančią raudonarmiečių ir enkavedistų įgulą, užėmė kalėjimą ir išvadavo ten kalintus suimtuosius Lietuvius. Lietuviai partizanai tada kreipėsi į kalinius šūkis: „Broliai Lietuviai. Esat laisvi! Kas nori — prisidėkit prie mūsų, kas ne — eikit namo ir slapstykites!“ Deja, per tą trumpą žygį negalėjo tėti išvaduoti visi Lietuviai kaliniai. Mat, Biržų kalėjimas buvo tiek perpildytas kad daug kalinių buvo sukimti į sugriautų miesto namų rūsius, kur išlaisvintojai partizanai jų nespėjo surasti prieš atvykstant sustiprintoms raudonosios armijos pajėgoms. Ten pasilikę nelaimingieji Lietuviai po to buvo išgabenti į Rusiją. Dabar NKVD Lietuvos kalėjimuose kalinių ilgai nebelaiko: kalėjimą pripildžius, jis išstatomas naujoms aukoms — kaliniai išgabenami į Sovietų žemę.

UKIS. — Tik ką atėję, bolševikai paskelbė, jog visiems bežemiams ir mažžemiams bus duodama žemė po 10 hektarų. Nesubrendę jaunuoliai buvo viliojami į žemės paskirstymo komisijas, o „biedniukai“ raginami duoti prašymus žemei gauti. Vaskų valdžioje nebuvo paduota nei vienas prašymas. Po mėnesio skelbimais buvo pažadėta po 20 ha bet ir tada niekas nesusigundė. Neatsiradus norinčiųjų gauti žemės iš dvarų ir didesnių ūkių, jie buvo paversti valdiniais ūkiais. Žemės dirbti ir derliaus suimti žmonės varomi iš seniūnijų.

Prasišalinusiųjų — pabėgusiųjų užsienius, besislapstančių ir panašiai — ūkius bei kitokia nuosavybę bolševikai nusavino. Besislapstančio Kaupų kaimo ūkininko Leono Narkevičiaus ūkį nusavino, o jo motiną ir seserį išvarė lauk. Jos, pasilikusios be jokios prieglaudos, kenčia beviltišką skurdą. Taip pat išvarė iš namų židinių kaimo ūkininko Gurliausko žmoną su vaikais. Retkarčiais pasitaiko kad buvusieji nusavintojo ūkio savininkai paliekami bernais bei tarnais. Buvusieji partizanai bei Lietuviai veikė, jei nepasilepė ar nepabėgė, visi suimami ir išvežami. Jų šeimos paliekama kartais po 5 ha žemės, karvė ir arkli. Apskritai, visus geruosius gyvulius Sovietai pasiėmė ir išgabeno į Sovietų Sąjungą. Pasylykio 80 ha ūkininkui iš buvusių septynių arklių tepaliko viena; avis visas paėmė. Burbiškių 138 hektarų Zenono Meiliūno ūkiui tepaliko viena arkli — jis buvusių dešimt. Meiliūnienė su savo vyro seserimi laikinai paliktos tarnaitėmis.

Buvusi Meiliūnų tarnaitė paskirta šeimininke. Ūkio komisaru paskirtas neraštingas Rančius. Darbo jėgos beveik visiškai nėra. Pasylykio dvare yra tik vienas vyras. Į kaimyninę Latviją (į Bauskės apskritį) varė žmones dirbti iš Lietuvos — ten, buvusiųjų pasakojimais, Braunavos valstijoje nesutikę nei vieno Latvio.

1944 metų ruduo buvo gražus. Derlių žmonės nuėmė, tik rugiai laukuose išbyrėjo. Bolševikai taip pradėjo krauti prievoles ant prievolių kad žmonės nebespėjo jų pristatyti, o dėl jų dažnumo net laukų darbų nespėjo nudirbti. Nespėjus išsiskirti žmogus turėjo skolintis iš kaimyno, o negavęs pasiskolinti buvo reikalaujamas pyliavą atiduoti iš sėklos. O tos sėklos paskui jau iš niekur nebegavo, nors bolševikai buvo žadėję duoti „iš sandėlių“. Tie „sandėliai“ tuoj išgaravo į Rusiją arba kariuomenei į frontą.

Javams kultū nebuvo degalų. Žmonės, pyliavų spaudžiami, manydavosi darydami „samogoną“ ar alų ir jį mainydami su bolševikų kariais į degalus. Prie kuliarnosios mašinos sėdėdavo „visa raštinė“ ir komjaunuoliai surašinėdavo kiekvieną iškultų rugių maišą. Įvairiems reikalams praėjusių rudenį iš valstijos išsivadavo iki šimto pastorių. Namuose nebeldavo nei arklių, nei paigėsenio žmogaus; dėl to rudens sėja buvo menka — labai nedaug tepasėta žiemkenčių rugių ir kviečių. Tose pastotėse žmonės išbudavo net po mėnesį. Kai kurie iš viso nebegyvo. Ne vienas grįžo be arklio ir vežimo.

Idomos žemės ūkio gaminių kainos ir darbininkų uždarbai: sviesto kilogramas kaštuoja 300 rublių, lašinių kg — 350-400 rublių, rugių ir kviečių centneris — 800 rublių. Koločozuose moterys į dieną gauna po du rublius; vyrų nėra iš viso. Moterims, kurių vyrai mobilizuoti, buvo žadėtos pensijos — po trys rublius į mėnesį, bet iki Vasario vidurio ir to pažado bolševikai dar nebuvo išstėję.

RAUDONARMIEČIŲ IR ENKAVEDISTŲ SAUVALĖS. — Bolševikų karių sauvalės prasiėjo nuo pat pirmos atėjimo dienos. Vaskuose pirmą Sekmadienį bolševikai išžagino penkias moteris; gretimuose kaimuose darėsi tas pat. Šaliekonių kaime enkavedistai, Vyskupaičiui įrėmę revolverį į krutinę, reikalavo atiduoti jiems dukterį; jos neradę, Vyskupaičių primušė. Ligi apalpimo buvo sumuštas žvirblinių kaime Vegys, kurio dukterys buvo spėjusios pasislėpti. Vaskų piešininkas ėjo su žmona pas gimes ir sutiko du raitus raudonarmiečius. Jų vienas nutvėrė jo žmoną, antras ėmė būzu nušti jį patį ir vijosi dauždamas apie kilometrą. Kitą dieną vyras savo žmoną rado išniekintą Salaikonysė. Raudonarmiečiai atimė ją laikrodžius, radijo aparatus, drabužius ir kitokius vertingus daiktus ar didesnės vertės neturintius daiktus. Toks plėšimas ilgainiui pasidarė visuotinis ir, kaip atrodo, NKVD specialiai organizuotas.

LIETUVIAI RAUDONOJOJE ARMijoje. — Musų žinių teikėjai buvo mobilizuoti į raudonąją armiją ir paskirti į 251-ą pulką. Jokio karinio apmokymo jie neturėjo. Maistas buvo blogas; tik retkarčiais pasimaišydavo užsienietiški (Amerikietiški) konservai, — tada pavalgydavo sočiai. Tada „Lietuviškame“ pulke nebuvo nė vieno Lietuvos karininko; komandos kalba buvo Ru-

Tik trijų Batukų čia Reikia...

Neapolyje, Italijoje, du karo našlaičiai gatvėje, kurie turi tik tris kojas išsivo. Vienas netekęs kojos. Amerikoje vėl bus renkama rubai Europos karo nukentėjusiems.

su kalba. Pulko vadas buvo žydas Pulkovnikas, kuopos vadas — žydas Tripolskis, politikas — vyresnysis leitenantas Vorobjovas, Lietuvos Rusas, 1941 m. kurį laiką buvęs Vaskų vykdomojo komiteto pirmininkas. Be to, tame pulke buvo leitenantas Marijampolskis, Lietuvos nepriklausomybės laikais buvęs stambus didmenų prekybininkas Pasvalyje. Jo sunus tebuvo spėtas iškepti seržantų. — Atvykusius į pulką Lietuvius Marijampolskis apklausinėdavo — ar netarnavęs policijoje ir ar nebuvo Generolo Plechavičiaus kariuomenėje. Tie, kurie prisipažindavo, budavo kažkur išvedami. Vienas pasisakė tarnavęs generolo Plechavičiaus Vietinėje Rinktinėje, kurią 1944 metų Gegužės mėnesį nazių brutaliai likvidavo. Tas vyras tad dalyvaavo susirėmimo su nacių Gestapo; keli jo draugai per susišaudymą žuvo, jam pasisekė pasprukti. Dabar jis manė kad toji aplinkybė jam padės. NKVD jį išgabeno kartu su kitais prisipažinusiais. Po kelių savaičių jį ir kelių jo likimo draugų lavonai buvo atrasti nepalaidoti.

SUNAIKINIMAI. — Biržų senamiestis, pilis ir centras sunaikinti. Iš keturių bažnyčių tik viena katalikų bažnyčia išlikusi, bet smarkiai apgriauta. Gimnazija, pradžios mokykla ir naujasis miesto rajonas išliko; apylinkė sveika. Saločiai su degę, bažnyčios nebėra. Joniškio geležinkelio stotį, malūną, tiltą per Mažupę ir sandėlius išsprogdino pasitraukdami Vokiečiai. Linkuvoje sudeginti sandėliai. Vaskų miestelis ir valsčius išliko nepalieti. Tiltas ties Saločiais per Mušą sudegintas. Bauskės link besitraukdami Vokiečiai degino ūkius. Gružių bažnytkaimis išliko. Sveikas išliko ir švobiškio geležinkelio tiltas per Mušą. Pasvalys nenukentėjo, tik keli ūkiai į Vaskų pusę sudeginti. Panevėžyje stoties gatvė sudegusi. Pasitraukdami Vokiečiai sudegino Petrošiūnų, Pakruojų, Šukionių geležinkelio stotis.

SMULKIOS ŽINIOS. — Bažnyčiose pamaldos vyksta bet tesusienka maža žmonių — vien seniai, moterys ir vaikai. Bažnyčios taip pat apkrautos duoklėmis.

Iš išvežtųjų į Rusiją niekas negrįžo. Keli parašė nieko nesakančius laiškus. Negrįžta ir išvežtieji bei išbėgusieji žydai.

Vienas senas Lietuvos komunistas, darbininkas iš Gedučių, 1941 metais išbėgęs į Sovietų Sąjungą, dabar sugrįžęs puskarininkiu, papasakojo apie Sovietų Sąjungą: „Tai pragaras, tautų ir žmonių kalėjimas, visuotinis skurdas ir visiškasis tvarkos, kurią tik nagaiškos šiaip taip palaiko...“

Vienas raudonarmietis leitenantas, užaugęs Rusijoje ir pamatęs, kaip Lietuvoje žmonės gyvena, pasakė: „Čia žmonės pavalgę, apsirėngę, gi Rusijoje žmonės — vergai. Į tokią tėvynę aš nebe noriu grįžti...“

Elta.

VIENAME pastarų pranešimų iš Berlio apie Hitlerio pasakutines dienas sakoma kad jis apsisėdęs su savo turėta mylimąja, Eva Braun. Po to, įsiai pats nusišovė Balandžio 30 d. 2:30 val. po pietų, o jo žmona tuo pat laiku nusišovė. Jų lavonai buvo sudeginti ir kaulai sutrinti.

Nors buvo sumanymų kad jis pabėgtų iš Berlio Balandžio 20, bet atėjus tai dienai jis atsisakė Berlio apleisti.

Aukokit pabėgėliams rubus ir maistą.

Naujas Japonijos Ministrų Kabinetas

Vaide parodoma naujasis Japonijos ministrų kabinetas, kurį Gen. MacArthur parinko ir reformavo. Kabineto nariai tose vietose bus laikomi iki jie rimtai dirbs, pareiškė Generalas MacArthur.

BYRNES PRIEŠGINYBIŲ TINKLE

Amerikos didieji rimti laikraščiai pareiškė nusistebėjimo del Valstybės Sekretorius James Byrnes įpuolimo į priešginiavimo tinklą Sovietų Rusijos politikos atžvilgiu.

Kuomet jis grįžo iš Londono po nepasisekusios užsienų reikalų ministrų konferencijos, savo raporte per radio Byrnes atvirai išdėstė sovietų žalingą politiką.

Prezidentas Truman kalbėdamas New York'e Spalio 27 pareiškė visišką Amerikos nepatirimą Rusų politikai, tikrindamas jog ten kur Amerika negalės išvengti sulaukyti Maskvos politikos vykdymo, ji bent atsakys pripažinti bolševikų įtaką.

Sekretorius Byrnes savo pastaroje kalboje, kaip pastebi Detroit Times, paneigė Prezidento Trumano pareiškimus, pasakodamas apie Rusų agresiją sekančiais:

„Toli nuo to kad mes priešintumes, mes net simpatizavome Sovietų Unijos pastangoms sueti ir artimesnius ir draugingesnius santykius su jos centralinės ir rytinės Europos kaimynais.“

„Mes pilnai suprantame jos specialius apsaugos interesus tose šalyse, ir mes pripažinome tuos interesus patvarkymais padarytais okupavimui ir kontroliavimui buvusių priešų valstybių.“

Savaitės bėgyje Prezidentas ir valstybės sekretorius padarė griežtai priešingus Amerikos nusistatymo į Rusų agresiją pareiškimus.

Sovietų primestą kaimyni-

nėms šalims tironiją Byrnes kaip ir užgria prilygindamas Monroe Doktriną šios šalies santykiuose su laisvomis, nepriklausomomis Pietų Amerikos valstybėmis, su Sovietų politika link pavergtų kaimynų rytinėje ir centralinėje Europoje.

Amerikos visuomenė nori žinoti ir turi teisę žinoti ar Prezidento Trumano ar Sekretoriaus Byrnes pažiūros bus priimtų, — pareiškia Detroit Times.

NORI STIPRAUS KARO LAIVYNO

Atstovų Rumuose Washington'e perleista užgrymas palaikyti neperdidelį bet galingą U. S. karo laivyną taikos metu. Tas laivynas susidės iš 297 didžiųjų karo laivų ir 1,375 pagalbinių, o kiti laivai būtų laikomi rezerve. Viso numatyta laivynas iš 6,084 laivų.

AMERIKA paskyrė Europos išlaisvintoms šalims ir Prancuzijos šiaurės Afrikai 50 nuosimčių maisto daugiau Spalio Gruodžio laikotarpiui, negu buvo teikiama joms šį rudenį. Maistą gaus Prancuzija, Belgija, Norvegija, Holandija, Italija ir Prancuzų šiaurės Afrika.

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJAI, Hotel Statler, Washington, D. C.

SVEIKINU Amerikos Lietuvių Misijos žygius Washington'e ir linkėdamas geriausio pasisekimo Lietuvos Nepriklausomybės gynimo pastangose, siunčiu savo auką paremimui jūsų darbų. Dirbkite iki galutinio Lietuvių tautos laimėjimo!

Aukoju \$
Parašas
Adresas
Miestas Valst.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA LEIDŽIA AMERIKOS LIETUVIAMS DIDELĘ LIETUVIŲ KALBOJE KNYGĄ APIE:

Bolševikų ir Nazių Teroristines OKUPACIJAS LIETUVOS

Knyga paveiksluota, apie 350 puslapių didumo.

Parašė ją LIETUVOS PABĖGĖLIAI, patys tą viską pergyvenę

NUOSTABUS SKAITYMAS — TEISYBĖ PAČIA ME SAVO NUOGUME — PLIKI FAKTAI, KARTI TEISYBĖ

KNYGA PO \$3.00. DVI UŽ \$5.00. PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

Siųskit savo prenumeratą, užrašykite tų knygų daugiau sau ir dovanoti savo draugams. Aukokit, paremkite išleidimą šio didelio ir svarbaus dokumento. Tai knyga parašyta mūsų brolių krauju ir ašaromis. Aukokit stambesnes sumas jos išleidimui.

Aukas ir užsakymus siųskit, idėję pinigų ir aiškiai įrašę savo pilną vardą, adresą ir kiek pinigų siunčiate:

LVS. CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DVIEJŲ SKIRTINGŲ PASAULIŲ RYŠKĖJIMAS

Istorija kartojasi

NEŽIURINT daugybės priešingų pareiškimų, vis dėlto tarp dabartinės politinės padėties ir tos kuri buvo susidarius po pirmojo pasaulinio karo, yra daug panašumo. Prezidentas Wilson tuoj po Hardingo išrinkimo prezidentu yra pasakęs: "Mes turėjome progos paimti pasaulio vadovavimą į savo rankas. Mes tą progą praleidome ir užtat labai greit busime didžios tragedijos liudininkais".

Šitie žodžiai buvo pasakyti sąsąsėje su Amerikos atsisakymu dalyvauti Tautų Sąjungoje. Po šito karo Amerika turėjo dar didesnės progos paimti pasaulio vadovavimą į savo rankas, gal dar ir tebeturi, bet sykiu ji jau yra didžios tragedijos liudininku. Ne ta prasme kad naujas pasaulinis karas stovėtų prie jos durų, bet ta prasme kad jos dalyvavimas kare jau atnešė didelei pasaulio daliai vergučių ir kad ji yra linkus arba abejingai į tą vergučių žiūrėti, arba net ją aprobuoti. Prieš keleris metus dar stiprūs šioje šalyje buvo kovos dėl laisvės, dėl demokratijos šūkių. Tačiau šiandien joje matome drungnus, silpnutėlius taikos bent kuria kaina obalsius. Istorija ir patyrimas betgi mus moko kad taika gali būti išsaugota ne impotentišku taikos liaupsinimu, bet kietu pasiryžimu kariauti iki paskutino kraujo lašo už savo principus. Karas kaip mirtis neklausia ar jis yra norimas ar nenorimas — jis ateina nekviestas ir neprasytas, ir vargas tam kas nėra jam pasiruošęs.

Gerosė rankose atominė bomba nepavojinga

Sąsąsėje su tuo atominės bombos išradimas anaipol nėra įvykis dėl kurio tektų baimintis ar nuogastauti. Nes teisė be jėgos yra negyva. Ir priešingai: kuo didesnė yra jėga teisei ir teisingumui paremti tuo didesnė yra pasauliui teisės ir teisingumo garantija. Tat vienišelis dalykas kurį sąsąsėje su atominės bombos išradimu reiktų turėti galvoje, yra kad ji nepatektų į plėšikų ir nusikaltėlių rankas, atseit, kad ji nevirstų smurto ir neteisybės ginklu. Iš to išplaukia kad nieko negali būti neprotingesnio kaip kai kurių mokslininkų ir eilės minkstantųjų politikų siūlymai atskleisti atominės bombos paslaptį bolševikams. Jų rankose atominė bomba kaip tik ir virstų smurto ir teroro įrankiu ir neišvengiamai būtų panaudota pirmoje eilėje prieš Angliu, o antroje eilėje prieš Amerikiečius.

Tai gi atominės bombos atidavimas bolševikams ne tik nesuteiktų pranašaujamo saugumo, bet dar į banditų rankas atiduotų pasaulio sunaikinimo ginklą. Ir vienišėlė priemonė nuo to visai ir visiems laikams apsaugoti yra sunaikinti bolševizmą anksčiau negu jie pamėgins sunaikinti pasaulį.

Juodųjų Anglijos darbų sąskaita

Dabar jau Anglai, ilgą laiką pataikavę bolševikams ir begėdiškai jiems pardavę visą rytų Europą, ima įžvelgti kas išauga iš jų pasėty sėklų: pačios Anglų salos atsiduria tiesioginiame bolševikiškos agresijos pavojuje. Dabar jau ir Churchill, neskrupulingas Anglijos egoistinės politikos simbolis, ima šaukti kad, girdi, Amerika neišduotų bolševikams atominės bombos paslapties. Šaltai atidavęs šimtą milijonų Europiečių bolševikiškajam išniekinimui, Churchill gerai numano kad jei Londonas ir visa Anglija dar šiaip-taip atsispyrė Hitlerio blitzui, tai prieš atominę bombą apsiginklavusius bolševikus, plustančius iš bolševikiško Europos kontinento į Anglijos salas, Anglija neturi jokių šansų.

Europa šiandien guli paslinka, ir savo įiegomis nestengtu apsiginti nuo kelių Raudonosios Armijos divizijų. Tat jei Amerikiečiai, kaip jie ketina, už pusės metų ar už metų visai pasitraukti iš Europos, karo atveju 46,000,000 Anglų turės iš pirmos dienos stoti prieš 170 milijonų Rusų. Nestebėtina kad šitokios perspektyvos akivaizdoje dabartinis Britų premjeras Attlee, tas žinomas gerų santykių su bolševikais įšiekotojas, gan išsigandusią gaidą traukdamas, atsikrdo į Washingtoną. Noris, girdi, jis apsvarstyti pasaulines problemas baisesio naujojo atradimo šviesoje.

Vienok tuo metu kai enkavedistai Katyno miškuose bestijališkai išžudė 10,000 Lenkų karių, kada ties Červene skerdė iki mirties užkamuotus Lietuvius-kalinius, kada Pravienskiuose ir Žemaičių miškuose bolševikiški banditai kankino ir žudė nekaltus civilius gyventojus, tada ir ne tik tada džentelmenas Attlee, Sir Strafford Cripps ir net romantingai poetiškas Churchill rukę pagyrų kodus raudoniesiems galvažudžiams.

Bet šiandien jau nebėra ko bėparduoti. Šiandien jau tegalima save parduoti, ir užtat vakarykščiai bolševikų pataikunai jau ima po truputį, nedrąsiai, kelti balsą prieš priespaudą ir smurtą, kurį patys Europai užkrovė.

Amerika negali likti abejinga Britų Imperijos ir Kinijos likimui

Tačiau kaip ten bebūtų, Anglai vis delto yra Amerikos priekinė sauga. Ir Anglų imperijai kritus raudonojo vėžio sugrauztai, Amerika neišvengiamai virstų tos imperijos likučių gynėja, kaip ji virto Australijos ir kitų Anglų salų gynėja Japonams išvijus Anglius iš Singaporo ir Malajų ir užėmus Filipinus. O jei taip tai logika sako kad, užuot laukus kol bolševikai sunaikins Anglų salas, parbloks Indiją ir pasės chaosą kitose Anglijos kolonijose, jau geriau išanksto, dabar, stoti Anglijos sargyboje, kol imperinis statinys dar tebėra sveikas.

Prie ko Rooseveltas Privedė

Chicago Daily Tribune viename savo redakciniame straipsnyje išdėsto kaip Prez. Rooseveltas, vykdydamas tam tikrus savo užsibrėžimus, visuomenę melagingai suvedžiojo tikėti viskam ką jis daro, iki privedė prie karo su Japonija.

Paskiausia gi, Jaltos konferencijoje, savo elgesiais ir prižadais Stalinui, taip suvaržė savo įpėdinį, Prez. Trumaną, naikinantis karas.

Analogiškai reiktų galvoti ir Kinijos atžvilgiu, ir, atrodo, Kinijos komunistų sutradymas yra ne mažiau Čiang-Kai-šeko kaip ir Amerikos interesuose.

Faktai betgi rodo kad Amerika neketina eiti šituo logišku keliu. Jei tikėti pranešimams tai už kelių mėnesių Amerikos kariuomenė bus atitraukta iš Kinijos, ir Čiang-Kai-šekas vienas bus paliktas tasytis su bolševikais. Jo padėtis tuo atveju bus nelengva. Bolševikai jau ir taip "karui su Japonija" Amerikiečių buvo gerai aprupinti ginklais, o dabar turtingoje Mandžurijoje jie dar užgrobė labai daug įvairiausių ginklų iš Japonų.

Tai gi, jei jau tikrai Amerikiečiai paliktų Čiang-Kai-šeką "ant Dievo valios", išeitų kad jie padeda bolševikams. Juk tukrai reikia būti labai naiviam kad patikėtų jog bolševikai "karui su Japonais" gautos karinės medžiagos neperduos Kinijos komunistams ir tuo būdu jos nepanaudos prieš Čiang-Kai-šeką.

Priešingumams ryškėjant

Visi šie faktai rodo kad dabartiniu metu gyvename labai pavojingą "taikos" laikotarpį, kuriame išlėto, bet neišvengiamai ryškėja dviejų pasaulių — bolševikiškojo ir prieš-bolševikiškojo — susikirtimas. Prieš-bolševikiškasis pasaulis, be abejo, turi tą pirmenybę kad jo pusėje yra tiesa. Tačiau tuo pačiu metu jis yra blogesnėje padėtyje ta prasme kad jis yra neorganizuotas, neryžtingas ir įšiekas kompromisų. Gi bolševikai į gyvybės ir mirties kovą eina susiorganizavę ir nedvejodami. Tat kuo daugiau laiko bus sugaista tuščiai beįšiekant kompromisų su bolševikais tuo sunkiau bus pasauliui apsisvalyti nuo jų. Turėkime vilties kad galutinis prarėgimo terminas nebus praleistas.

LAPAMS KRINTANT

Toks liudnas, liudnas rudenėlis —
Toli mus tėviškė miela.
Norėč' nuplaukt su debesėliais,
O mano miela, Lietuva!

Norėč' pabūt tėvų sėdyboj,
Gimtais takeliais pajėt;
Išgirst dainelę skambią, gyvą,
Ateinančiom dienom tikėt.

Norėč' suskint vainiką rutų,
Baltų žiedelių imaišyt.
Kad skausmo žemėje nebūtų
Visiems po žiedą išdalyt.

Norėč' paguost motulę seną,
Kad gryš vaikai, sugrįš namo.
Gimtajai žemei mes gyvenam,
Mūsų visos mintys Lietuvoj.

Norėč' kad šitą rudenėlį,
Kai krinta lapai geltoni,
Nuplauktų juodi—debesėliai,
Nedrumstų vėjai taip pikti.

Balys Gaidžiūnas.

(Landsbergo kalėjime
Vokietijoje, 1944.9.29)

LIETUVA

(Pabėgėlio eilėraštis)

Tu, mano Lietuva —
Skaistaveidės upės, —
Jalsavau tave
dar lopšiu supant.

Gintary ir dainų
ir pasakų viešnagė, —
tavim aš gyvenu,
Tave tik akys regi.

Man išplėšė tave
padangė svetimoji —
tū su krauju gyva
savin aušrinėm moji.

Žemčiugine šalie,
gelėtu juostų —
viena tu tegali
priglaust, paguosti!

B. Žvingilas.

Sovietinio Režimo Išsilaikymo Paslaptis

Rašo VAINIS DAINORAS Specialis laiškas Dirvai iš Švedijos.

(Pabaiga iš pereito nr.)

VISI TURI BUTI ŠNIPAS

NKVD to dar nepakanka. Jie vistiek tuo nauju savo "agentu" nepasitiki. Kviečia iš tos pas įstaigos antrą tarnautoją ir su tuo irgi ta pati ceremonija. Mat vienas šnipas turi tuo pačiu ir kitą sekti. Jeigu kuris atsisako pasirašyti tai tą uždaro ir kankina.

Ir tokiu būdu prieina iki pat įstaigos viršininko. Kai įstaigos vedėjas NKVD užkviečia jam jau nekaltai kalba: "Vasitybė tamstai patikėjo vadovauti įstaigai. Tamsta turi žinoti ką kiekvienas įstaigos tarnautojas kalba ir galvoja. Ir apie kontrrevoliucinius ničius pranešti mums. Jei tamsta to nedarysi tai tamsta esi ne bolševikas, ne tarybų sąjungos tarnautojas. Tikime kad tamstai rupi tarnyba ir šeima. Tai tamsta pasirašyk kad sutinki bendradarbiauti."

Jei nepasirašai, žinai kad kurią naktį dingsi be žinios. Ir taip eina nuo įstaigos prie fabriko; nuo fabriko prie kaimo; nuo kaimo prie šeimos. Ir sovietinėje santvarkoje turi brolis sekti brolį bei sunus tėvą, ir panašiai.

Sovietams Lietuvoje ta šnipų organizavimo "misija" liaudyje nesisekė. Todel sovietai kiekvienam žmogui matė savo priešą "kontrrevoliucionierių; jie patys jautėsi esą okupantai. Todel ne kiekvienas ir kviesdavosi verbuoti agentu. O to viso pasekoje, jau 1941 metų pradžioje iš Maskvos buvo pasiųstas į Kauną su įsakymu "patvirtinti" Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumui užplanavimas iš Lietuvos išvežti Sibiran 700,000 "kontrrevoliucinio" elemento: visus valdininkus, inteligentus, dalį darbininkų, ukinkus, dvasininkų ir kt.

Kadangi sovietuose kad trečias-penktas žmogus yra šnipas tai ten jokis žmogus neturi teisės galvoti, kalbėti ir ramiai naktį užmigti. Nes žmogus, jei kada išsitaro kokį atviresnį žodį apie savo skurdų ir supančiotą sovietuose gyvenimą, tai jis tuo pačiu žino kad tas jo nesitenkinimas yra pareikštas NKVD "palociun", todel žmogus kas naktį nemiega, belaukdamas sunkvežimio viridurnaktį ties savo buto durimis su ginkluotais milicinikais jį išvežti.

Žemaičiuose NKVD šnipų tinklas visai nesisekė užmegsti, o Aukštaitijoje, ypač Zarasų ir Utenos apskrityse jie daugiau savo šnipų turėjo įmonėse bei kaimuose, nes tos vietovės nuo 19-to šimtmečio vidurio yra apgyvendintų Rusų kaimų. Tai gi vietos Rusai laikai klusniai talkininkavo NKVD milicijai ir "kando" savo apielinkų kaimynus Lietuvius: darbininkus, ukinkus ir tarnautojus.

VEZIMAS Į SIBIRĄ

Pradėję masinį žmonių vežimą į Sibirą gyvulinuose vagonuose 1941 metų Birželio 13-17 dd., sovietų enkavedistai tiesiog begėdiškai puolė visų įstaigų, įmonių, parduotuvių ir fabrių viršininkus ir kiekvieną įšikvietė į slaplus kambarius, saikdino, liepdami pasirašyti kad kasdieną duos sąstijaus pranešimus apie savo įstaigos vedėjus bei tarnautojus ir darbininkus: ką jie kalba, kokio nusistatymo, su kuo jie bendrauja, kokių giminių turi užsienyje ir kur.

Bet, laimei, Lietuviai "nėspėjo" tokių pranešimų prisiruošti rašyti ir sovietai "nebespėjo" jų sulaukti — jiems teko "kulnus parąčius" nėsinti iš Lietuvos laukų.

Tai gi Sovietuose valdo ne darbininkai, tik tų nelaimingų milijonų vergais paverstų vardu kalbama kad turima "demokratiškiausia pasaulyje" valdymosi santvarka.

Štai nei kiek nerasdamas ir dabar Londone užsienį reikalaujant ministrų konferencijoje Sovietų komisaras Malotovas šaukė kad kur tik jie okupavo naujus kraštus, kaip Balkanus ir kt., tvarko "demokratiškiausiu pasaulyje būdu" vien NKVD kariuomenė, jos agentai ir komunistų partija.

Kai kas trečias-penktas žmogus yra šnipas, NKGB agentas, tai sunku kitaip šalyje santvarką pakeisti, sunku žmogui su žmogum pasitarti. Tėvas bijo sunaus, brolis — brolio; įstaigos viršininkas — tarnautojo, tarnautojas — sargo. Baimė ir despotizmas pagrysta santvarka. Naktį nesaugumu, be teismo sušaudymu, iki gyvos galvos sunkių darbų stovyklose, perpildytomis milijonais savo ir pavergtų tautų žmonių: profesionalų, inžinierių, gydytojų, tarnautojų, darbininkų, ukinkų; senelių, moterų ir net vaikų. Štai kuo remiasi šiandien Sovietų santvarka!

Ir tai yra Stalininės diktatūros — vienos likusios šiandien pasaulyje — galia! Galia paremta NKVD ir NKGB agentų tinklu — tuo galinga visur esančiu ir viską galinčiu, raudonųjų vorų tinklu!

Ir laikas pasauliui budėti kad raudonieji vorai savo tinklu neapnarpliotų visą laisvą žmonių.

Švedija, Rugs. 25, 1945.

TEISĖ Į MOKSLĄ, POILSĮ, APRUPINIMĄ SENATVEJE

pagal Stalino Konstituciją Sovietuose

Sovietai turi surašytą skambių frazių konstituciją, kurią privalo prisitaikinti prievarta prijungtos tautos. Jų manymu tai yra vienintelė "demokratiškiausia" pasaulyje konstitucija. Todel ją vadina "Stalino saule". Ir kada enkavedisto nagano kotu pavergia kurią tautą, sovietų agentai įsako suvaldinti pavergtos tautos "prisijungimą" prie tariamos sovietų šeimos, o po to surengia dar naują komediją — įsako pavergtos tautos bolševikinei vyriausybei atvažiuoti į Maskvą ir iškilmingai "pasidavti" "parsivežti Stalino saulę" į savo kraštą, kad ji "enkavedistų spinduliais šildytų" vergais paverstos liaudies nugaras.

Ta komedija buvo įsakta suvaldinti 1940 metais Estijai, Latvijai, Lietuvai, Besarabijai, Bukovinai. Ir taip iš Kauno Justas Paleckis su Liudo Giras "dul-dudele", Gedvilu, Salomeja Nerim, vežina "poemą apie Staliną", ir kitų gauja buvo nuvykę į Maskvą ir ant pečių užsikorė parnešę tą "Stalino saulę", kuri atžymėtai "kaitino" vienerius metus visos Lietuvos tautos nugaras, kad net ir šiandien po pasaulį išblaškyti visi Lietuviai jaučia tų "stebuklingų spindulių kaitrą".

Tarp kitų tos konstitucijos paragrafų, randame žmogui tokius gera žadančius humanitariskus užtikrinimus: "Sovietuose piliečiui garantuojama teisė į mokslą, į poilsį, į aprūpinimą senatveje..."

Stalininės konstitucijos gražios "demokratiškos" frazės surašytos apgaudinėjimui pavergiamų tautų ir viso pasaulio. Praktikoje taikoma, viskas priešingai. Tai šiuo straipsniu ir panagrinsiu tas tėzes.

I. TEISĖ Į MOKSLĄ

Sovietai mano kad tik pas juos žmogus turi teisę mokintis. Jie taip mano, nes nepažysta kitų pasaulio tautų. Jie visiškai nuo žmonijos atsisikirę. Apie kitus uždrausta sovietų piliečiui ką nors žinoti. O ištikrųjų mes nežinome net tautos kur žmogui negalima mokintis. Dabar mažą yra civilizuoatų tautų kur nebūtų priverstino bent pradžios mokslo. Tas buvo ir iki 1940 m. Lietuvoje.

1940 metais bolševikai paverę Lietuvą, pradėjo taikyti lozungą — teisę į mokslą. Jų supratimu Lietuvos žmonės išrodė labai "neapšviesti" — girdi, jie dar nemoka "Leninizmo istorijos", ir, be to, mažai raštingi. Tai gi paleido šūkį: "Nei vieno Lietuvoje žmogaus tenelieka beraščio!"

Tuo jau po kaimus paleido komjaunuolių žydukų bandas, kurie "surašinėjo beraščius". Kadangi toje "tamsioje" Lietuvoje nerado beraščių tai šiuo kartu į jų spąstus pateko tik daugiau senutės. Viename-kite kaimo surašė senukus po virš 60-70 metų amžiaus. Ir buvo įsakta tiems seneliams ruošti lankyti "kursus" — kad prieš eidami į amžino poilsio vietovę būtų "gramotni".

Tokia sovietų "misija" visur sukėlė tik juoko ir iš to susidarė net eibės anekdotų. Štai viename susirinkime Rokiškio apskr. tulas Petras Kazemėkas priverstas mokinti "beraščius", savo kalboje susirinkime pabrėžė: "Kadangi liaudies vyriausybė pasišovė visą liaudį apšviesti; o sovietų sąjunga turi išteklus žibalo šaltinių; žibalo dabar nereikia importuoti, jis yra pigus, tik po 20 kapeikų už klg., tai visi įsistaisykite liktarnas. Tuomet nereikės mums su pašėliu galvų kvaršinti, visi vaikščiosim su liktarnom ir busime apšviesti".

Visa susirinkusiųjų auditorija gardžiai kvatojosi iš to, o vargšas Kazemėkas neteko mokytojo tarnybos. Be to jį, kaip "liaudies priešą", su senukais tėvais 1941 m. Birželio 14 d. uždarė Rokiškio stotyje gyvulinin vagonan ir išvežė į Sibirą!

"Teisė" į karo mokslą. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo karo mokykla Panemunėje, kurioje mokslas buvo aukštai patstatytas. Į karo mokyklą priimdavo kariūnus su brandos atestatu, t. y. baigusius gimnazijos 8 klases. Buvo ir aukštųjų karininkų kursų.

Kai atėjo bolševikai, ir čia pritaikė "teisę į karo mokslą". Sovietai į karo mokyklą gimnaziją baigusius jaunuolių visai nepriėmė. Jie per daug mokinti — tai "sugadinti". Nebus geri "raudoni karininkai". Į karo mokyklą galėjo stoti parinkti tik, kad ir nebaigę net pradžios mokyklos. Tai "mandras" karininkas iš tokio gali išeiti, kai jis nemoka 12:4 ar 25x5; kai jis neturi supratimo kas yra geografija, matematika ir kt. "Raudonam karininkui" to visai nereikia — jam užtenka žinoti kelis sakinius apie Leniną. Ir tikrai "mandri" raudonieji karininkai buvo ka užpludo Lietuvą: jie nekurie turėjo pasikabinę žemėlapius, bet neturėjo jokio supratimo kaip žemėlapiu vadovautis. Todel važiuodami klajojo-sukė po tą pačią apielinkę ratu kelias dienas, nemokėdami susivokti kelio. Toliau.

(Būs daugiau)

•IRAKE, per didelę upę nušiestas toks tiltas kuris nuskaudinamas į dugną kad galėtų virš jo praplaukti laivai, ir iškeliamas į paviršių pervažiuimui per upę.

PAJIESKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilepsėti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Kairienė-Bartkevičiūtė, gyvenanti Pittsburgh, Pa., kame turimomis žiniomis su savo vyru Leonu turi kepyklą.

Lapinauskas, Petras, sunus Petro, kilęs iš Naujaukyčio k., Varėnos v.

Kasteckienė-Surkaitė, K., gyvenusi Amsterdam, N. Y.

Kučinskai, Antanas ir Vladas gimę Amerikoje, bet 1922-1930 metų laikotarpyje gyvenę Lietuvoje.

Lapurka, Julius, sunus Juozo, kilęs iš Naujaukyčio k., Varėnos valsč.

Laurinaitis, Juozas, gyvenęs Chicagoje.

Liutvinas, Vacys, kilęs iš Mieromio žiniomis su savo vyru Leonu turi kepyklą.

Liaudinskaitė, Ona ir T.

Lukošius, Juozas, kilęs iš Slabados k., Vėprie v., Ukmergės ap.

Magar-Lucy Lynski, Frank. Mazelai, Alfonsas ir Jurgis, kilę iš Grybelių k., Utenos ap. Gyvena New Yorke ar Chicagoje.

Misiunas, Romualdas, sunus Juozo, kilęs iš Raikėnų k., Pandėlio v., Rokiškio ap., Amerikoje išvykęs 1912-13 metais ir gyvenęs Californijos valstybėje.

Močėnas, Aleksandras, kilęs iš Subačiaus miestelio, Panevėžio ap.

Norkunai, Petras ir Antanas, sunus Marijos Norkunienės.

Norkunas, Domininkas.

Norkunienė-Gaizulytė, Marija, gyvenusi Brooklyn, N. Y.

Palilioniai, Jonas, Mykolas ir Ipolitas, kilę iš Panevėžio ap. Plūšauskienė-Zarinskaitė, Petronėlė, kilusi iš Vėviržėnų, Kretingos ap.

Petruskas, Vladas, kilęs iš Betygalos v., Raseinių ap., ir gyvenęs Pittsburgh, Pa.

Povilaitis, Kazys, sunus Mykolo, gyvenęs Philadelphia, Pa.

Povilaitė, Antanina, dukterė Martyno, gyvenusi Los Angeles, Cal.

Povilenas, Karolis, kilęs iš Adutiškio v., Švenčionių ap., gyvenęs Pittsburgh, Pa.

Pranekevičius, Jurgis, Amerikoje žinomas kaip Frankus, Geo. prieš 1939 metus gyvenęs Chicagoje.

Purvinskas, Stasys, gyvenęs Worcester, Mass.

Radušis, Jonas, kilęs iš Kaltinėnų v., Švenčionių ap.

Račylai, Jonas ir Juozas, kilę iš Suv. Kalvarijos, Marijampolės ap., iš Lietuvos išvykę 1939 metais.

Radziunas, Kostas, kilęs iš Antalkių k., Vilkijos v.

Radziūnienė - Kavaliauskaitė, Ona, kilusi iš Mikytų k., Lekėčių v.

Raduski-Samulytė.

Riklikas, Povilas, kilęs iš Eržvilko v., Raseinių ap.

Sakalauskas, Vytautas, sunus Jono, gimęs Amerikoje, bet iki 1929 metų gyvenęs Lietuvoje, iš kur grįžęs gyveno iki 1938 metų Philadelphia, Pa.

Sideraitė, Ona, gyvenusi Brooklyn, N. Y.

Siniauskai, Stanislovas ir Antanas, gyvenę Cleveland, O., ar Boston, Mass.

Sinkevičienė, Elena, prieš ištektant Kazlauskaitė, suamerikonintai žinoma dar kaip Helen Sinkewo, gyvenusi Brooklyn, N. Y.

Soročka-Soroka, Juozas.

Strungiai, Simanas, Magdele ir Eugenija.

Strungys, Jurgis.

Saltis, Adolius, kilęs iš Adutiškio v., Švenčionių ap.

Sarkos, Petras ir Zofija Lukošuniūtė, kilę iš Vėprie v., Ukmergės ap.

Servitvitis, kilęs iš Gardamo parapijos, Naumiesčio v., Tauragės ap.

Sienauskai, Šinauskai ar Senauskai, gyvenę Chicagoje ar New Yorko apylinkėse.

Širvinskas, Petras, kilęs iš Kikonų k., Kupiškio v., Panevėžio ap., visą laiką gyvenęs Chicagoje.

Soliai, Antanas ir Ona, prieš ištektant Bučinskaitė, gyvenę Worcester, Mass.

Šurkus, Antanas, gyvenęs Amsterdam, N. Y.

Tamkuvienė-Mikšaitė, Domielė, kilusi iš Veliuonos v., Kauno ap.

Tamošaitis, Adomas, kilęs iš Nauraišių k. Smilgių parapijos.

Tamulėnas, Jokubas, gyvenęs 363 Lodell St., Redwood City, Calif.

Tamošauskas, Antanas, kilęs iš Rudėsos k., Molėtų val., gyvenęs Cleveland, Ohio ir dirbęs Fordo fabrike.

Tamulionienė-Arzuolaitytė, Jevanė, gyvenusi Scranton, Pa.

Vaitėkunas, Jonas, kurį laiką gyvenęs Kanadoje ir dirbęs alaus fabrike.

Varnienė-Jankauskaitė, Teklė, kilusi iš Skapiškio.

Verba, Jonas, gyvenęs Cleveland, Ohio, ar Boston, Mass.

Vencikai, Zenonas ir Benonas, kilę iš Žirblaičių k., Alsėdžių v., Telšių ap.

Westfaldas, Karlas, gyvenęs ir gal tebegyvenęs New York.

Vinkšnaitis, Napolius.

Zabulionis, Juozas, kilęs iš Sprakčių k., Vyžuonių v., Utenos ap.

Zaleskienė-Povilaitytė, Marija ir jos dukterys Brėnė ir Viktorija.

Zuikiai, Pijus ir Sergėjus, kilę iš Marijampolės ap.

Zala, sunus Juozo, kilęs iš Antalakos k., Molėtų v.

Zukauskai, Baltramiejus ir Agnieszka Palilionytė, gyvenę Philadelphia, Pa.

Zarnauskas, Elizeušas, gyvenęs Boston, Mass.

DEKOJA UŽ AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPĄ

Šiomis dienomis Bendojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas kun. Dr. J. B. Koneius, gavęs iš Vatikano sekancijos turinio laišką:

"Brangusis Kunige Konciliau: Daug malonumo man teikia ši proga. Jo šventenybės Popiežiaus Pijaus XII malonių įsakymu, pranešti jums apie gavimą Jūsų gausios aukos sumoje \$6,000.00, kurią Jūs pasiuntėte Jam per Apaštališkąjį Atstovą, Bendojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vardu, pagalbėti Lietuviams tremtiniams Italijoje ir Prancūzijoje.

Jūsų krikščioniškos labdarybės dvasia ir Jūsų gilus noras pagalbėti šventajam Tėviui Jo didžiame Apaštališkame žygyje teikti suraminimo ir pagalbos šiais nepaprastais liudais, kančių ir skurdo laikais, labai Jį suramino ir Jis dabar man pavedė perduoti Jums, kaip pirmininkui, Jo tėvišką padėkos pareiškimą už Jūsų nuosirdų dalyvavimą šioje mielaširdingoje pagalbos misijoje ir už Jūsų tikrai kilnius jausmus.

Parodyti savo nuosirdų rūpestingumą ir dėkingumą, Jis labai maloniai teikia Jums ir visiems Jūsų šimae šalpos darbe bendradarbiams, savo Apaštališką Palaiminimą, meldamas kad tai būtų daugelio dangiškų malonių šaltinis.

Džiaugsmingai naudodamasi šia proga pareikšti savo asmenišką pagarbą ir nuosirdžius jausmus, pasilieku,

Jūsų Kristuje,
J. P. Montini,
Elnas Jo šventenybės
Valstybės Sekretoriaus pareigas
Vatikanas
1945 m. Rugsėjo 17 d.

PARSIDUODA GERI:
Living Room 2 dalį; Radio, Pečius, Living Room stalias, Refrigeratorius. Klauskit telef. 1Vanhoe 5520.

IŠTIKUS GAISSO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raskandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: Main 1773.

TREE'S CAFE
1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkviečiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitinka kiti miestiečiai pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbaitis Helen Dunbar
Savininkės

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

E. Sketrienė ir B. Klišenė-Beleckienė išvažiavo kokiame laikui į Kaliforniją. Žada grįžti neūžilgo.

Iš karo sugrįžo Lietuvių suinai kareiviai p. Algirdienės, Jenickių ir Vaiveckų.

Biznierių Juozas Garionas pardavė savo biznį. Jo įstai-gara radosi prie Wooster ave.

S. Rodavičius gavo liudną laišką iš Lietuvos, kad bolševikai jo tėviškėje nužudė jo brolį, Liepos 16 d. 1944 metais. Tai ko susilaukė nelaiminga Lietuva: vieni jos vaikai žus-tapo tėviškėje, kiti išgabtinti į Sibiro tuštumas.

Laiško antspauda Rusiška ir pažymėta cenzūros peržiūrėjimas. Nerašoma kokių būdu nužudyti, nes negalima teisybės pasakyti. Tik pasako kad tapo nušautas savo namuose. Suprantama kas nušovė ir del ko.

Akrone gumų dirbtuvių darbininkai dirba 6 dienas po 6 valandas paroje; nekuriuos dirbtuvės dirba 5 dienas po 6 valandas paroj.

●NAUJI žiurkėms nuodai vadinami ANTU tokie stiprūs kad jų svaras nužudys 300,000 žiurkių; bet jie nepavojingi žmonėms.

●ISPANIJĄ pastaru laiku pasikvietė Amerikos angliakasyklų ekspertą padauginimui savo anglies produkcijos.

●ANGLIJOJE dabar pradėta imtis ukinkavimo daugių negu prieš karą.

●ALASKOS pakraščio salų gyventojai naudoja žuvų kabliukus pinigų vietoje.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvos judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisiųsti nevēliau antdienio popiečio.

NOV. 21, 1945

TAI SVARBI DATA

Tukstančiams ARMIJOS VETERANŲ ESANTIEMS CIVILIAM GYVENIME

NUO dabar iki Lapkričio 21 tukstančiai Armijos veteranų gys atgal į Dėdės Samo naują savanorių taikos meto Armiją. Dėl to kad vyrai, kurie buvo paleisti iš tarnybos tarp Gegužės 12 ir Lapkričio 1, šių metų, ir grįž atgal dabar ar pirm Lapkričio 21, galės sugrįžti su tuo pačiu laipsniu, kokį turėjo su tuo leidimo iš tarnybos.

Vyrai patenkinamieji istarnavę šes menesius paleisti kaipo eiliniai, grįžti pirm Lapkričio 21, gaus pirmos klasės eilinio laipsnį.

Vyrai dabar esantys Armijoje, kurie drašo juos paleisti po LAPKRIČIO 1 tikslo grįžti atgal į Reguliarę Armiją, taip pat pasiliks su dabartiniais savo laipsniais, jei grįž atgal 20 dienų laike po paleidimo ir pirm VASARIO 1, 1946.

"Geriausias darbas Pasaulij" Šos specialės privilegijos teikiama vėliausiai Kongreso išleistame naujame įstatyme. Maža progų viso gyvenimo karjerai, kurios teiktų tiek nepaprastų galimybių.

Ar galite nurodyti kita darbą, kuris suteiktų jums gerą algą, maitis, drabužius, buveinę, nemokamą medikale ir dantų priežiurą, kelia-vimą po pasaulį, 30 dienų urlopo kas metai, mokslo ir lavinimą bent viename arti 200 amatų, ir leisti išeiti pensijai bent kuomet po 20 metų tarnybos su užtikrintomis visam gyvenimui pajamomis?

Nėra kito tokio darbo! Stai kodėl darbas Reguliarėje Armijoje yra vadinamas "Geriausiu Darbu Pasaulij".

Svarbus Punktai Naujojo Verhavimo Programoje
1 Galima įstoti 1½, 2 ar 3 me-

tu tarnybai (1 metams gali įstoti vyrai istarnavusieji 6 mėnesius).

2. Vyrai grįžtantys atgal pasi-laiko dabartinius savo laipsnius, jei grįžta laike 20 dienų po paleidimui ir pirm Vasario 1, 1946 m. Ta pati padėtis ir vyrams paleistiems tarp Gegužės 12 ir Lapkričio 1, 1945 m.

3. Padidinimas grįžtantiems bonuso iki \$50 už kiekvienus aktyvės tarnybos metus nuo paskutinio bonuso įstojimo į tarnybą.

4. 20 nuos. ekstra algos esant užjūryje.

5. Apmokamas urlinas iki 90 dienų, žiurint tarnybos ilgumo, su apmokėjimu urlopo kelionėms į namus ir atgal vyrams dabar esantiems Armijoje savanoriai įstojusiems.

6. Paleidimo iš tarnybos alga (paremta ilgumu tarnybos) visiems vyrams, kurie paleidžiami sugrįžimui.

7. Pasirinkimas išeiti pensijai su puse algos visam gyvenimui po 20 metų tarnybos - arba trys ketvirtadaliai algos po 30 metų. (Išėjusio iš tarnybos laisnyje Master ar First Sergeant pajamos yra \$155.25 per mėnesį visam gyvenimui.) Visa pirmesnė aktyvė federalinė militarinė tarnyba priskaitoma prie pasitraukimo naudos.

8. Naudos GI Teisių Įstatyme.

9. Šeimų pensijos per visą tarnybos laiką užlaikomiems asmenims tu vyru, kurie įstojo ar grįžo atgal pirm Liepos 1, 1946 m.

10. Pasirinkimas tarnybos rusies ir vietos užjūryje Oro, Saugumo ir Tarnybos Dalyse, kurie įstoja 3 metų tarnybai.

Starting Base Pay	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER:	
	20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant	\$138.00	\$89.70
or First Sergeant	\$138.00	\$89.70
Technical Sergeant	114.00	74.10
Staff Sergeant	96.00	62.40
Sergeant	78.00	50.70
Corporal	66.00	42.90
Private First Class	54.00	35.10
Private	50.00	32.50

SEE THE JOB THROUGH
U.S. ARMY
BE A
"GUARDIAN OF VICTORY"
AIR, GROUND, SERVICE FORCES

trys BUTINYBES

Geram Veikimui . . .

jusu naujame gasiniame vandens sildytojuje

1-AUTOMATIŠKAS

Gasas yra geriausias vandens šildymui kuras. Jokis kitas kuras neturi visų tų patogumų, įskaitant ir lengvą tikrą jo kontroliavimą. Pilnai automatiškas Gasinis vandens šildytojas nereikalauja jokios priežiūros, jokios kontrolės rankom, tačiau užtikrina vienodą karštą vandenį visada.

2-APAČIOJ ŠILDOMAS

Karšti gasai iš automatiško degintojo, apačioje tanko, kyla specialiai išdirbtais takais šildymui vandens greitai ir vienodai—ir tokis šildytojas padarytas tarnauti ilgus metus.

3-INSULIUOTAS

Storas insuliacijos blanketas palaiko karštį kur jis priklauso—vandenyje. Tas sutaupo jums daugiau negu gana dolarių kurui, kitaip pradingstantiems per nuolatinį atvėsimą, taip kad jums pilnai apsimoka įsitaityti modernišką vandens šildytoją.

žema kaina karšto vandens patarnavimui

... KIEK TIK REIKIA

ir

VISAIS LAIKAIS . . .

įsitęmykit šias tris svarbias ypatybes. Jūsų plumberis gali įtaisyti jas dabar arba visai greitai laiku, nes tai yra produktai progresyvių išdirbėjų Gasinių vandens šildytojų.

GAUK SAU KITA
VANDENS ŠILDYTOJĄ
SU VISAIS TRIMIS!

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's

BASEMENTE

Gautas Naujas Siuntinys!

Reguliariai Navy Styliams

PEA JACKETS

Vaikinams ir Mergaitėms

\$10.95

Platus, didelis kalnietis duoda šilumą ir nedaideizta šalčiui prie kuno, dideli Navy kišenai yra predinė reikmenis. Regulation inkaro guzikai prideda gražumo šiam žiponui ir kuris jaunimui taip patinga. Mieros 8 iki 15.

TAI Coat visokiams Oro Sportui! Kiti Pea Jackets 12.95 ir 19.95

DARBININKUI RUBAI

Union Darbo "Cowden"!

Vyrams Coveralls

is Tvirtu Mėlyno Denim!

3.86

Vyru sanforizuotos mėlynos coveralls iškirptos ekstra plačiai su liuosu priešakiu ir palaidais pečiais ir visais reikalingais kišenais. Mieros 34 iki 46.

Brand Sanforizuotos Vyru "Sturdee"

Covert Darbo Kelnės

Pilkos viršų užmaunamos darbo kelnės oko jų dar turim pasidoda po Mieros 30 iki 42. Duodam tik dvi poras pirkėjui. Ekstra mieros 44 iki 50 2.05

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

MAYORO PROKLAMACIJA DRAPANŲ VAJUI

Iš Mayo Burke ofiso pranešė Dirvos redakcijai kad ponas mayoras sutinka būti BALF Clevelando bendro komiteto rūbų vajuos nariu ir kad išleidžia proklamaciją šiam vajui.

I komitetą įstojo eilė žinomų Clevelando piliečių Amerikonų.

Proklamaciją ir p. mayorą į mūsų komitetą išrupino komiteto pirmininkas P. J. Žiuris.

BALF visi trys Clevelando skyriniai sutarė padaryti bendrą rūbų ir maisto (canned goods) vajų per Gruodžio mėnesį. Lietuvių salė davė talpas rubams sumiti ir per rinkti. Prie salės bus išdėta iškaba apie šį vajų.

Vajui bus gauta radio, laikraščių ir kitokia parama.

Kas nori pasidaruoti šiame šventame darbe, prisidėkit.

Prie laikino komiteto, kurį sudarė visų trijų skyrių pirmininkai (Žiuris, Drosutis ir Amšėjus) susirinkime Lapkričio 12 darinkta dar trys vice pirmininkai: P. P. Muliolis, Petronėlė Kundrotienė ir Paulina Štaupienė.

Taip pat rinkta kas gali rubus parvežti, ir kas ateis pasidaruoti rūbų sortavime, pakavime, išsiuntime.

Komitetas nutarė surengti ir kortavimo vakarą rūbų ir medžiagų bei maisto pirkimui.

DAR \$102 AUKŲ MISIJAI

Prie pereitame numeryje paskelbtų Clevelandiečių aukų Misijai Washington, kurių buvo \$224, dadėjo dar šie, sudėdami dar \$102:

Mr. ir Mrs. I. Samas	\$50.00
J. Blaškevičius	25.00
Jonas Brazis	10.00
F. Šaulys	5.00
M. Tamošaitienė	3.00
F. Aksenavičius	2.00
Petras Thomash	3.00
(Už Misijos knygas)	
Alekas Banyas	2.00
I. Samas	1.00
V. Amšėjus	1.00

Viso labo aukų \$326.00
Kiti siūnčia tiesiog į Washington, o kiti ten aukaus.

Iš Clevelando išvažiavo šie delegatai į Washingtoną:

P. J. Žiuris, Hapatija Žiurienė, Evelyn Yčaitė, Julius Smetona, K. S. Karpis, Ona Baltrukonienė, V. Amšėjus.

SHOWERS

Josephine Velioniškis Spalių 21 surengė savo dukrelei Stelai vedybų "shower party", atsilankė didelis buris giminių, kaimynų ir draugų, kurie suteikė labai puikių dovanų. Už tai taria visiems aciu.

DAINUOS BIRUTA RAMOSKA

Ketvirtadienį, Lapkričio 22. Public Auditorium rengiamas įdomus garsaus kompozatoriaus Strauss muzikos vakaras. Be simfoninio orkestro, dar bus ir dainininkai, viena jų naujai praskilbus Lietuvaitė dainininkė, Biruta Ramoska, ir vyras Leopold Simoneau.

Tikėtai parduodami jau dabar, Taylor's, po \$1.20, \$1.80, \$2.40.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, paflekojimas giminių, talpinama 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gavai parašytą.

Ar jau pirkot savo Victory Loan boną? Vajus tik vos įsisiubuoja. Pirkit daugiau "E" Serijos bonų, jie augina dolarius. Pa gelbkite valdžiai baigti karo reikalus, aprūpinti karius.

ĮSTOJO Į FORTHNIGHTLY MUSICAL CLUB

Pianistė poni Biruta Smetonienė išlaikė muzikos kvotimus ir tapo priimta į Fortnightly Musical Club. Tai yra sena organizacija, kuri atsidavusi palaiko muzikos kultūrą per 52 metus Clevelande. Šiame klube priklauso veik visi žymesni muzikos srityje Clevelandiečiai.

Tas klubas be to yra dalis plačios valstijoje organizacijos, Ohio Federation of Music Clubs, kuris paremia talentų kontestais ir stipendijomis, o baigusius muzikos mokslus paaugusius įvairiais parinktais atvejais kur reikalinga geros muzikos.

DEGTINE Ohio valstijoje vis dar bus racionuojama ilgiam laikui, nes nėra galimybių gauti pakankamai visų žmonių galėtų išpirkti laisvai parduodant.

APDOVANOTOS

Charles J. Davis-Dovidaitis, po sugrįžimo iš karo, gavo laisvą iš Karo Departamento, kuriame pranešama kad Prezidentas įsakymu Dovidaitis apdovanotas Bronzinės švaigždės Medalio už atsižymėjimą veiksmuose Filipinų salose, Vasario 7, 1945.

Dovidaitis yra Onos Trauskenienės sesers sunus. Šiomis dienomis sugrįžo iš Seattle, Wash., Sgt. ir Mrs. Horace Jenkins. Mrs. Jenkins yra dukterė ponios Mat. Skukauskienės, nuo White Ave. Ji išgyveno ten metus su savo vyru, kuris ten tarnavo karo ligoninėje. Jų dukrelė Dorelos sugrąžo pirmąją pradėti eiti mokyklon.

NAUJUS 50 pasażierinių busų miesto gatvėse pasażieriams vežioti miestą gauna Lapkričio 19. Jie dirbdinami Worcester, Mass., ir iš ten bus atgabenti. Po to bus atgabena po vieną kasdien naujų busų iki susidarys pilnas užsąskaitas.

White Motor Co. gamina 50 gasolinu varomų busų, kurie pradės pasirodyti gatvėse po naujų metų.

SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos atstovų susirinkimas bus laikomas pirmadienio vakare, Lapkričio 19, nuo 8 val., Lietuvių salėje. Vald.

NESUSEKTA 8 ŽUDYSTĖS

Pereitą savaitę rasta savo namuose nužudyta Mrs. Dorothy Dolin, jauna moteris. Jos žudikas dar iki šiol nesusekta.

Iš policijos rekordų paaiškėja kad bėgėję pastarų 16 mėnesių Clevelande buvo papildyta 8 žudystės kurių paslaptis neišaiškinta į viršų, žudikai nesusekta.

IŠVYKO Į MEKSIKĄ

Alvina S. Luizienė išskrido į Mexico City paviešėti dešimčiai dienų pas savo vyrą, Petrą Luizą, kuris ten pasiūstas savo kompanijos darbo reikalais.

TRAFIKO NELAIMĖS PADAUGĖS

Tikrai kaip kris sniegas, šių žiemą padaugės trafiko nelaimės. Clevelando Policijos trafiko rekordai rodo kad trafiko mirtys yra nepaprastai aukštos Lapkričio ir Gruodžio mėnesiais. Taigi reikalinga kiekvienam važiuotojui ir pėsčiam imtis visų atsargumų.

Rudens pavojai nevisada turi mityje vidutinio motoristo, kuris nepagalvoja kad nukritę lapai, padengę kelius ir gatves, drėgmėje sudaro pavojingą slidumą. Karas smarkiai slysta įeigu staiga naudojami stabdžiai. Nuo to atsitinka daug nelaimių.

Kuomet sniegas ar ledas uždengia gatves tas vėl sudaro slidumą. Kada tokios sąlygos apsiireikia reikalinga tai turėti mityje ir bus išvengta nereikalingos nelaimės.

Ilgos valandos tamsumo ir blogas rudens oras yra kliūtis matymui. Kada matymas apunkėja, reikia atsargiau ir lėčiau važiuoti, ir vėl išvengsit nelaimių.

Tai tik kelios žieminio važinėjimo nelaimių priežastys, bet jų yra daugiau. Išvengimui nelaimių bent kada reikalinga prisitaikyti prie važinėjimo sąlygų.

Cleveland Police Dept.

APSIVEDĖ

Jurgis Šafnitis ir Ursulė Jasulaitis apsidėję Lapkričio 3. šliubas buvo šv. Jurgio bažnyčioje, 8:30 val. ryto.

Jaunikaitis Jurgis Šafnitis yra senas Elyrijos gyventojas, o p-lė Ursulė Jasulaitis yra Clevelandietė. Po bažnytinio apeigų vestuvių pokilis įvyko Schneider's salėje. Svečiai turėjo smagų laiką. Linkių jaunavedžiams geros laimės.

M. Šalčius.

SVEIKINIMAS

Nuoširdžiai sveikinu Amerikos Lietuvių Misiją, kuri kojoje už mūsų tautos teises antru kartu į Washingtoną vyksta.

Lai Dievas buna kartu su Lietuvos gelbėtojais, lai pasaulio valdovai išgirsta teisingą Lietuvos žodį. Lai mūsų laisvės kovotojų balsas buna lygus su kitų tautų, ir lai Lietuvos byla pasiekia laimingo nepriklausomybės atstatymo.

Broliai ir seserys, užmirkim visas partijas, paduokim dešinę ranką Lietuvos Misijai ir gelbėkim jai jos darbe. Lietuva skęsta ašaroje ir kraujuje.

Mes savo tautos ir tėvulių šalies negalime apleisti. Kovokime, dirbkime už teisybę ir už nepriklausomą Lietuvą.

Tėvynės meilės niekas negali atimti. Teisybė mažoms tautoms turės sugrįžti.

Alekas Banyas.

Wilkis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Pushes Move for Freedom of Lithuania

SEN. WILLIS CITES U. S. POLICY ON CONQUEST

(Reprint from Chicago Tribune)

Washington, D. C., Nov. 5—Freedom and independence for the republic of Lithuania, now occupied by Russia, should be discussed at the next meeting of the council of foreign ministers in London, Sen. Willis (R., Ind.) said in an interview today.

Willis said he planned to introduce in the senate this week a resolution in which the senate would remind the President, the state department, and the people of the country that recognition of the independence of small nations is the policy of the United States.

A similar resolution was introduced in the house last week by Rep. Kelly (D., Ill.), representing South Chicago wards and southern Cook county. His resolution would state that it is the sense of the house that President Truman and the Secretary of State, Byrnes seek to influence other nations to restore Lithuania's independence.

Conquest Never Recognized

"The United States," Willis said, "never has recognized the conquest of Lithuania. It has been and is our policy to honor the independence of small nations and such a policy is in line with the principles of the Atlantic Charter."

"Congress should remind the country and its leaders in the executive branch of our pledge of freedom for small nations and should go on record as supporting that policy. And the rest of the world should be reminded of our position at

international conferences, including the London foreign minister's council.

Willis said he recognized that diplomatic steps leading to Russian recognition of Lithuanian independence encounter difficulties at any diplomatic conference.

Recalls Truman Speech

"But if we have a policy, we should stick to it and let the world know," he said.

President Truman, Willis recalled, said in his Navy Day speech Oct. 27, that the United States "believes" sovereign rights should be restored to all nations which have lost them by force. His and Kelly's resolutions are reminders that the policy expressed by the President should be pursued vigorously, Willis said.

REFUGEES FROM REDS: ROMANCE AND HORROR, TOO

By Hal Foust

(Reprint from Chicago Tribune Press Service)

Stockholm, Sweden, Oct. 21—Human driftwood from the wreckage of Europe, rescued and rehabilitated thru Sweden's respect for the dignity of man, includes many pitiable fugitives from the Soviet Union. The best place to meet them is at a collection camp 50 miles south of Stockholm.

There was a Finnish farmer's 20 year old daughter, the bride of two days of a Belgian to whom she could not speak 10 words of common language. He was a former prisoner of war whom she first saw just long enough to have a 9 month old baby. Their story began when the Belgian escaped from a German prisoner of war camp in Norway and hiked 500 miles thru the sparsely settled northland. He was sheltered and fed for several days at her father's farm, and when he left he promised to write to her.

After a Year — News

She got the letter, sent from Norway, almost a year later. It told her he had been recaptured by the Germans, returned to Norway and was to plan for a second escape, to Sweden. She took her baby and joined a party of Finns in a small boat sailing for Sweden. She and the Belgian were reunited at a refugee camp, where he learned that he was a father and promptly became a husband.

A slender woman of about 30, a natural platinum blonde with refined features, was reading Goethe while sitting beside the sleeping baby of her roommate. She, too, was a Finn. She had married a German soldier in her country. She showed a picture of him (in civilian clothes) and said he had refused to leave her when the German army retreated northward to Norway.

"The Russian soldiers came, as we knew they would," she

STARS IN SERVICE

RAY SEARS, BUTLER UNIVERSITY'S DISTANCE RUNNING STAR, IS A FORMER A.A.U. CROSS-COUNTRY STAR AND ONE-TIME HOLDER OF THE AMERICAN 2-MILE RECORD AT 9:07.4

BUY WAR BONDS

RAY IS SERVING WITH THE U.S. MARINE CORPS NOW!

U. S. Treasury Department

continued. "Six came to our house and abused me. My husband came out of his hiding to defend me and they riddled him with bullets. Then they raped me. I fled to Sweden at my first chance."

Slavery for 49,000

There was Aleski Koski, 24, a school teacher of Ingria, ancient Russian district in the Leningrad area, who had fled to Finland shortly after the start of the war. A stomach ailment had excused him from military service. He said he did not want to return to his homeland, inhabited by his Finnish speaking people for 800 years, because the people were being deported to slave labor camps.

His people were being deported to the Volga valley and to the Caspian shore.

Sees 40,000 Marched Away

There was a 50 year old Lithuanian in civilian clothes, a regular army colonel. He had

been captured by the secret police and had escaped last January. On June 15, 1941, he said, he saw 40,000 of his own countrymen, men, women, and children, marched eastward over highways toward compulsory servitude under the Soviets. He escaped near Danzig and, disguised, joined the German civilians in a hike to Denmark, whence the Red Cross had helped him to Sweden.

KAMBARIS NUOMAI

Lietuvių šeimoje, vienam arba dviem vyrams. Antrame aukšte, 8517 Kosciuszko ave.

REIKALINGA MERGINA

turinti patyrimo prie rašomos mašinėlės (typing) ir knygvedystėje. Atsiųskite į:

LIETUVIŲ BANKA
6712 Superior Ave.

NAUJAI ATIDARYTA

DORIDAN STUDIO of ELECTROLYSIS

Prašalina nereikalingus plaukus nuo veido, kojų ir rankų. Kainos prieinamos. Vėliausiai išrašas įrenginiais. Su leidimu iš State Medical Board. Patatimai dykai.

Valandos 4:30 iki 6:30 kasdien 10 iki 3:00 šeštadieniais. Vakaraus sulyg sutarimo.

Doris Ida Mason, C.T.
(LIETUVAITE)

483 East 152nd Street
Prie Waterloo Road
KEnmore 0831 Liberty 7678

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktore)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus

VYRAMS REIKMENYS

TURIME GATAVAI JUSŲ PASIRINKIMUI

VYRAMS ir VAIKINAMS

SKRYBĖLĖS · SWEATERIAI
KELNĖS · ŽAKIETAI

Kainos pas mus visai prieinamos!

Pirkit dabar iki pasirinkimas yra pilnas.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniai. **DYKAI**
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 46 offices

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.